การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร

โดย

นางสาวยุวะลี นิลเปลี่ยน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร

โดย

นางสาวยุวะลี นิลเปลี่ยน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE STUDY OF DIFFERENCES OF SME ACCOUNTING ENTRY UNDER ACCOUNTING STANDARD OF REVENUE CODE

By

Miss. Yuvalee Ninplian

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Business Administration Program

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2015

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชี กับประมวลรัษฎากร” เสนอโดย นางสาวยุวะลี นิลเปลี่ยน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

…….....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

…..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรินทร์ เทวตา)
...../...../.....

…..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วุฒิพงศ์ อาจริยอาจอง)
...../...../.....

…..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา)
...../...../.....

57602408: หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คำสำคัญ: มาตรฐานบัญชี / ประมวลรัษฎากร / วิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

ยุวะลี นิลเปลี่ยน: การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.ดร.กฤษฎา พรประภา. 83 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามมาตรฐานบัญชี 2) ศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามประมวลรัษฎากร 3) วิเคราะห์ความแตกต่างในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชีและประมวลรัษฎากร 4) สังเคราะห์ความเหมาะสม รูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 52 มีอายุ31-35ปีคิดเป็นร้อยละ 39.3 การศึกษาของผู้ทำบัญชี เป็นระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.8 ระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการส่วนใหญ่ มีระยะเวลาต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.8 ประเภทของกิจการเป็นธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 46.5 ข้อมูลทางการบัญชีที่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านรายได้ คิดเป็นร้อย 65.5 กิจการจัดทำบัญชีโดย ใช้สำนักงานบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.5 ด้านการบันทึกสินทรัพย์ จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชี และสามารถนำไปหักค่าเสื่อมราคาได้ การคิดต้นทุนทั้งหมดของทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีโดยให้หยุดคิดค่าเสื่อมราคา ด้านการบันทึกรายได้ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน โดยบันทึกรายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ และ ตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ แต่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากิจการควรบันทึกเงินค่าภาษีอากรหรือออกแทนเครดิตภาษีตามแบบประมวลรัษฎากร ด้านการบันทึกค่าใช้จ่ายเรื่องประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง การบันทึกรายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวนและค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา..... ปีการศึกษา 2558

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

57602408: MAJOR: ENTREPRENEURSHIP
KEY WORD: ACCOUNTING ENTRY / REVENUE CODE / SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES

YUVALEE NINPLEAN: THE STUDY OF DIFFERENCES OF SME ACCOUNTING ENTRY UNDER ACCOUNTING STANDARD OF REVENUE CODE. THESIS ADVISOR: KRISADA PORNPRAPHA, Ph.D. 83 pp.

The objectives of this research are; 1) to understand accounting entry of Small and Medium Enterprises (SMEs) under accounting standard, 2) to understand accounting entry of SMEs under the Revenue Code of Thailand, 3) to analyze the differences of accounting records under accounting standard and under Revenue Code of Thailand, 4) to synthesize form and conditions that are suitable to revise the law in respect to the corporate income tax of SMEs.

Synthetic appropriate forms and guidelines appropriate to revise the law in respect to the income tax of enterprises, small and medium enterprises. The results showed this according to the study, the number and percentage of samples of a bookkeeper by privacy conclusion. Bookkeeper, mostly is women 52 % between the ages of 31-35 years old, accounted for 39.3 % of the bookkeeper undergraduate 61.8 %. During the operation of the business ,a period of less than five years old accounted for 51.8 %. Office Accounting 50.5 % recorded assets recognition of property, plant, equipment costs are expected to be used to benefit in the future, and the provision of the demolition, removal and restoration costs as assets. The survey population is opposed to the recording of accounting standards is capitalized, and can not be depreciated. The total cost of the property is not in use, most agree to stop recording standard accounting depreciation. Saving money is found increasing the value of assets ,and paid with tax payers or the tax credit. Most agreed with the recording revenue recognized as revenue. Revenue from sales of goods and services in proportion to the length of service and income from sales of goods and services as a proportion of the work is done largely agreed with the accounting standard for recording a record amount. To save costs, the economic decline largely agreed with the accounting standard for recording, recorded as expenses. To save costs, the actual recorded expense prohibitive, not deductible expenses include the number and cost in terms of expenses, provided that a majority agreed with the recording of accounting records is the cost amount

---

Master of Business Administration Program Graduate School, Silpakorn University

Student's signature ..... Academic Year 2015

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยการได้รับความช่วยเหลือด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก และ ความอนุเคราะห์จากบุคคลเหล่านี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.กฤษฎา พรประภา ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็น ถึงประเด็นต่างๆ ในการศึกษาและชี้แนวทางในการแก้ปัญหา อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งให้ความเอาใจใส่ติดตามผลงานอย่างใกล้ชิด

ขอขอบพระคุณ คณะเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอบคุณผู้ดำเนินงานโครงการและเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาทุกท่านที่ให้ความดูแลช่วยเหลือมาตลอดหลักสูตรการศึกษา และขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการเรียนและทำงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ แรงสนับสนุนและกำลังใจที่ได้รับจากครอบครัวตลอดจนเพื่อนๆจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้

สุดท้ายนี้ หากงานวิจัยฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ที่สนใจเกี่ยวกับความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชี กับประมวลรัษฎากร นับเป็นความปิติอย่างยิ่งที่ได้ทำงานวิจัยฉบับนี้ขึ้นและหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		จ
กิตติกรรมประกาศ		ฉ
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษา	5
	ประโยชน์ที่ได้รับ	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	การทบทวนวรรณกรรม	8
	ประวัติและวิวัฒนาการของการบัญชี	8
	การบันทึกบัญชี	8
	แม่บทการบัญชี ตาม พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543	9
	ลักษณะของทฤษฎีทางบัญชี	9
	องค์ประกอบของงบการเงินและคำนิยาม	10
	การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน	10
	การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน	11
	หลักการทั่วไปเกี่ยวภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2543	15
	ประวัติและวิวัฒนาการของประมวลรัษฎากร	16
	หลักการบริหารภาษีอากรที่ดี ของ อดัม สมิท (Adam Smith)	16
	การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานบัญชีของไทย	17
	การบันทึกบัญชีตามประมวลรัษฎากร	20
	การหักค่าเสื่อมราคาแยกตามประเภททรัพย์สิน	28
	หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543	30

บทที่ หน้า
เปรียบเทียบระหว่างการบันทึกบัญชีตามพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543 และ
การบันทึกบัญชีตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543..... 32
ความแตกต่างการบันทึกสินทรัพย์..... 32
ความแตกต่างการบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์..... 34
ความแตกต่างการบันทึกรายได้..... 35
ความแตกต่างการบันทึกค่าใช้จ่าย..... 37
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม..... 37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 38
3 วิธีการดำเนินการวิจัย..... 41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 42
การสร้างและพัฒนาข้อมูล..... 42
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 43
การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 44
ข้อมูลปฐมภูมิ..... 44
ข้อมูลทุติยภูมิ..... 44
การวิเคราะห์ข้อมูล..... 44
4 ผลการศึกษา..... 46
ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 46
ข้อมูลการบันทึกบัญชี..... 49
การใช้สถิติทดสอบ Chi-square..... 53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 58
สรุปผลการวิจัยและอภิปราย..... 58
สรุปผลการวิจัย..... 58
อภิปรายผลการวิจัย..... 59
ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้ประโยชน์..... 61
รายการอ้างอิง..... 62

บทที่ หน้า

ภาคผนวก……... 65

ภาคผนวก ก ประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543……..……..…..…… 66

ภาคผนวก ข พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543……..…… …..… 256

ภาคผนวก ค การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชี กับประมวลรัษฎากร… ……..……..…..……... 269

ประวัติผู้วิจัย……... 274

มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การแบ่งลักษณะธุรกิจ SME……...	2
2	การหักค่าเสื่อมราคาแยกตามประเภททรัพย์สิน…….	29
3	การบันทึกสินทรัพย์……	33
4	การบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์……...	35
5	การบันทึกรายได้……	36
6	การบันทึกค่าใช้จ่าย……	37
7	การแบ่ง SME ขนาดย่อมและขนาดกลาง……...	38
8	แสดงระยะเวลาดำเนินงาน…….	43
9	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม……..	46
10	แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกสินทรัพย์……	53
11	แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกรายได้……	55
12	แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกค่าใช้จ่าย……	56
13	แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและอายุของกิจการ……..	57
14	แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและระยะเวลางานดำเนินงาน…….	58
15	แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและข้อมูลทางการบัญชีที่บริษัทให้ความสำคัญ	60

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SME) เป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากและสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ธุรกิจSME ที่ ประกอบกิจการในประเทศไทยมีทั้งรูปของบุคคลธรรมดา หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มิใช่นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้า ประกอบธุรกิจขายสินค้า ผลิตสินค้า หรือให้บริการ แบ่งประเภท ได้ดังนี้

ธุรกิจการผลิต หมายถึง การผลิตที่เป็นลักษณะของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท โดยความหมายที่เป็นสากลของการผลิตก็คือการเปลี่ยนรูปวัตถุให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ด้วยเครื่องจักรกล หรือเคมีภัณฑ์ โดยไม่คำนึงว่างานนั้นทำโดยเครื่องจักรหรือด้วยมือ ทั้งนี้กิจการผลิตสินค้าในที่นี้รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม การผลิตที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชน และการผลิตที่เป็นการประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือนด้วยลูกค้าเฉพาะ (Niche Market) และสามารถประหยัดต้นทุนบางอย่างได้

ธุรกิจการจำหน่าย หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับการค้าโดยที่การค้าส่ง หมายถึง การขายสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้แก่ ผู้ค้าปลีก ผู้ใช้ในงานอุตสาหกรรม งานพาณิชยกรม สถาบัน ผู้ใช้ในงานวิชาชีพ และรวมทั้งการขายให้แก่ผู้ค้าส่งด้วยกันเอง ส่วนการค้าปลีก หมายถึง การขายโดยไม่มีการเปลี่ยนรูปสินค้าทั้งสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้กับประชาชนทั่วไปเพื่อการบริโภคหรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลในครัวเรือน การค้าในที่นี้มีความหมายรวมถึง การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภค

ธุรกิจการบริการ หมายถึง ธุรกิจที่ใช้พนักงานเสนอบริการตอบสนองความต้องการของต้องอาศัยแรงงานและฝีมือของบุคลากร ได้แก่ การศึกษา การสุขภาพ การบันเทิง การขนส่งการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรมและหอพัก การภัตตาคาร การขายอาหาร การขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ

การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน บริการที่ให้กับธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิดและการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558)

SME ที่กรมสรรพากรอาศัยอำนาจตามประมวลรัษฎากรออกกฎหมาย เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยมีหลักเกณฑ์ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การแบ่งลักษณะธุรกิจ SME

ลำดับที่	ลักษณะ
1.	เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและบริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท
2.	เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีสินทรัพย์ถาวรไม่รวมที่ดิน ไม่เกิน 200 ล้านบาท และจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน
3.	เป็นกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่มีรายรับไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปีหรือต่อรอบระยะเวลาบัญชีได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ที่มา: กรมสรรพากร, กลุ่มบริหารการเสียภาษีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก, เข้าถึงเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.rd.go.th/publish/38056.0.html

ธุรกิจ SME ที่จดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคล หรือบริษัทจำกัด ต้องมีการเสียภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด การบันทึกบัญชีต้องเป็นการบันทึกมาตรฐานทางบัญชี และถูกต้องตามประมวลรัษฎากร

1.1 การบันทึกบัญชีตามนโยบายทั่วไป (ตามพ.ร.บ. พ.ศ.2543) ของธุรกิจในประเทศไทย

1.1.1 การบันทึกบัญชีของธุรกิจ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. หลักการบัญชีเดี่ยว (Single Entry Accounting)คือ การบันทึกบัญชีที่ไม่สมบูรณ์และไม่ถูกต้องตามหลักการบันทึกบัญชีที่รับรองทั่วไป การบันทึกบัญชีอาจเป็นด้านเดบิตหรือเครดิตเพียงด้านเดียว และบันทึกเฉพาะรายการในบัญชีเงินสด หรือ บัญชีที่สำคัญบางบัญชีเท่านั้น เช่น บัญชีลูกหนี้หรือบัญชีเจ้าหนี้ ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กหรือธุรกิจเจ้าของคนเดียว สำหรับธุรกิจขนาดย่อมขึ้นไปไม่ควรนำระบบบัญชีเดี่ยวมาใช้ เนื่องจากมีปัญหาในการเก็บข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการบัญชี และการจัดทำงบการเงิน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

2. หลักการบัญชีคู่ (Double Entry Accounting) คือ การบันทึกบัญชีที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี ได้รับการรองรับจากมาตรฐานบัญชี เป็นการบันทึกรายการทางการค้าที่

เกิดขึ้นทุกรายการ ประกอบด้วยรายการในสมุดรายวันทั่วไป รายการในสมุดบัญชีแยกประเภท ตลอดจนเอกสารหลักฐาน เป็นการบันทึกทั้งด้านเดบิตและด้านเครดิต นิยมใช้ทั่วไปทั้งในธุรกิจขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เนื่องจากมีการเก็บข้อมูล และสามารถตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการบัญชี และสามารถนำข้อมูลมาจัดทำงบการเงินต่างๆได้(สภาวิชาชีพบัญชี ,หลักการบัญชี, 2557)

1.1.2 เกณฑ์การบันทึกบัญชี แบ่งออกเป็น 2 เกณฑ์ คือ

1. เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) คือ การบัญชีที่บันทึกรายได้ และค่าใช้จ่ายเมื่อได้รับเงินหรือจ่ายเงินไปจริง ไม่คำนึงถึงงวดเวลาที่เกี่ยวข้องของเงินที่ได้รับมาหรือจ่ายไป ดังนั้น รายได้ ที่มาจากการขายสินค้าหรือบริการต่างๆ ไม่รวมรายได้จากการขายเชื่อ การให้บริการแก่ลูกค้าแล้วยัง ไม่ได้รับเงิน และไม่มีการบันทึกการขายหรือรายได้จนกว่าได้รับเงิน สำหรับค่าใช้จ่ายคือจำนวนเงินสด เงินฝากธนาคารที่กิจการจ่ายไปทั้งหมด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ รวมทั้งการจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการ การจ่ายเงินซื้อสินทรัพย์ จำนวนเงินที่จ่ายไปในงวดบัญชีนี้ทั้งหมด ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในงวดนี้ (กรมสรรพากร, 2551)

2. เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) คือการบัญชีที่ใช้เป็นหลักในการพิจารณาบันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายให้อยู่ในงวดต่างๆ คำนึงถึงรายได้ที่ได้รับและค่าใช้จ่ายที่จ่าย เพื่อแสดงผลการดำเนินงานของแต่ละงวดนั้นอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ไม่คำนึงถึงรายรับและรายจ่ายเป็นเงินสดว่าได้รับเงินมาแล้วหรือจ่ายเงินไปแล้วหรือไม่ตามเกณฑ์เงินสด ดังนั้น เกณฑ์สิทธิ รายได้เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการส่งมอบสินค้าหรือบริการแล้ว ไม่ว่ากิจการได้รับเงินแล้วหรือยังไม่ได้รับเงินก็ตาม เช่น การให้บริการแก่ลูกค้าแต่ยังไม่ได้รับเงิน การให้บริการนี้ก็ต้องบันทึกเป็นรายได้ของกิจการ ถึงแม้ว่ายังไม่ได้รับเงินก็ตาม สำหรับค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สิทธิ นั้นเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการใช้ทรัพยากรหรือได้รับบริการจากบุคคลอื่นแล้ว ไม่ว่าจ่ายเงินแล้วหรือไม่ก็ตาม (กรมสรรพากร, 2551)

1.2 การบันทึกบัญชีตามประมวลรัษฎากรของไทย

ประมวลรัษฎากรได้มีการบัญญัติแห่งกฎหมายได้บัญญัติเฉพาะเรื่องของ"เกณฑ์สิทธิ "ไว้ในมาตรา 65 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้ “...การคำนวณรายได้และรายจ่ายตามวรรคหนึ่งให้ใช้เกณฑ์สิทธิ ให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่ายังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้ยังมิได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น...” (ประมวลรัษฎากร, 2543)

จากมาตรา 65 ประมวลรัษฎากร ได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีต้องใช้เกณฑ์สิทธิ ในการรับรู้รายได้และรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษี เงินได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้เกณฑ์อื่นได้ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรก่อน

ประมวลรัษฎากร ได้มีการกำหนดให้นิติบุคคลมีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรได้แก่ ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และอากรแสตมป์ ในการยื่นแบบแสดงรายการของนิติบุคคลนั้น เกิดปัญหาในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากภาษีทั้ง 2 ประเภทนี้ มีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ ในการบันทึกบางเรื่องที่แตกต่างกัน และมีความซับซ้อนต้องอาศัยการตีความแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการคำนวณกำไรสุทธิตามเกณฑ์สิทธิและเกณฑ์อื่น
2. ด้านหลักเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิทางภาษีตามมาตรา 65 ทวิ
3. ด้านหลักเกณฑ์รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา 65 ตรี
4. ด้านเงินได้ที่ได้รับ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยื่นรายการและชำระภาษี

นอกจากการบันทึกทางภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหลักเกณฑ์ในการบันทึกบางเรื่องที่แตกต่างกันแล้ว การบันทึกบัญชีต้องบันทึกตามมาตรฐานการบัญชีในบางหัวข้อยังมีความแตกต่างกับการบันทึกทางภาษีอากรด้วย วิธีการบันทึกที่แตกต่างกันนี้เป็นสาเหตุทำให้เกิดความผิดพลาดในการจัดทำบัญชีหรือการปรับปรุงรายการเพื่อยื่นแบบแสดงต่อกรมสรรพากร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาถึงปัญหาและความแตกต่างของการบันทึกตามมาตรฐานการบัญชีและการบันทึกบัญชีทางภาษีอากร เพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินของกิจการอย่างแท้จริง และเป็นไปตามมาตรฐานที่ดี

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามมาตรฐานบัญชี

2.2 ศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามประมวลรัษฎากร

2.3 วิเคราะห์ความแตกต่างในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชีและประมวลรัษฎากร

2.4 สังเคราะห์ความเหมาะสม รูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

3. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนาโดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาหลักการข้อกฎหมายและปัญหาในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้นิติบุคคล ศึกษาถึงหลักการทั่วไป ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคา

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนจัดตั้งในรูปแบบบริษัท

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนจัดตั้งในรูปแบบบริษัทเขตกรุงเทพมหานคร

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการศึกษาวิจัยเริ่มตั้งแต่ เดือนกันยายน 2558-เดือนมิถุนายน 2559 รวมระยะเวลา 11 เดือน

4. กรอบแนวคิดในการศึกษา

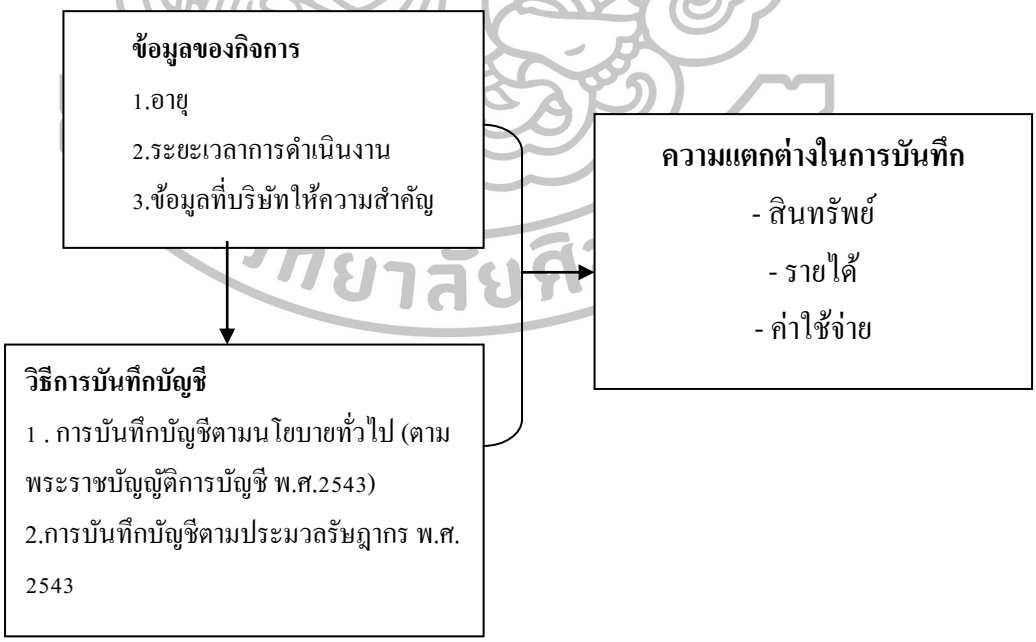

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งในรูปแบบบริษัทตามมาตรฐานบัญชี

5.2 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามประมวลรัษฎากร

5.3 ทราบความแตกต่างในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชีและประมวลรัษฎากร

5.4 ทราบรูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 สินทรัพย์ (Asset) หมายถึง ทรัพยากรที่มีอยู่ในความควบคุมของกิจการ ก่อให้เกิดกระแสเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด แก่กิจการทั้งทางตรงและทางอ้อม เกิดประโยชน์ในการจัดหาทรัพยากรอื่น ทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น

6.2 ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) หมายถึง การปันส่วนจำนวนที่คิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อย่าง มีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น สินทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร เครื่องใช้สำนักงาน รถยนต์ เครื่องจักร เป็นต้น เมื่อมีการใช้งานมีการเสื่อมสภาพและทรุดโทรมลง ดังนั้นกิจการ จะต้องมีการบันทึกค่าเสื่อมราคา และถือเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ ยกเว้นที่ดิน เพราะที่ดิน เป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถประเมินค่าเสื่อมสภาพหรือทรุดโทรมได้อย่างชัดเจน และแนวโน้มที่ดินมักจะสูงขึ้น

6.3 หนี้สิน (Liabilties) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ที่เกิดขึ้นในอดีตที่ต้องรับผิดชอบโดยมีข้อตกลงกัน ในการชำระ ส่งผลต่อการสูญเสียทรัพยากรที่มีออยู่ในเชิงเศรษฐกิจในอนาคต

6.4 ส่วนของเจ้าของ (Owncrs Equity) หมายถึง ส่วนได้เสียในสินทรัพย์ของกิจการหลังหักหนี้สินของกิจการแล้ว ทราบข้อจำกัดทางกฎหมายหรือข้อจำกัดอื่น ต่อความสามรถในการแบ่งกำไร หรือการนำส่วนทุนำไปใช้ เมื่อมีการกันเงินสำรองถือเป็นการจัดสรรกำไรสะสมไม่ถือเป็นค่าใช้จ่าย

6.5 รายได้ (Revenue) หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในรอบระยะเวลาบัญชี การเพิ่มของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน รวมถึงรายได้และรายการกำไรที่เป็นนิยามศัพท์ของรายได้ รายการกำไรที่เกิดขึ้นจากการขายสินทรัพย์ระยะยาว หรือการได้มาของสินทรัพย์ การเพิ่มค่าของสินทรัพย์

6.6 ค่าใช้จ่าย (Expense) หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ ในรอบระยะเวลาบัญชี การลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน รวมถึงรายการการขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามกิจกรรมดำเนินงานปกติของกิจการ รายการขาดทุนที่เป็นนิยามศัพท์ของค่าใช้จ่าย เกิดขึ้นจากกิจกรรมดำเนินงานปกติของกิจกรหรือไม่ก็ได้ และรวมถึงการขาดทุนที่เกิดจากภัยธรรมชาติ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างมาตรฐานทางบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรโดยผู้ศึกษา ได้นำความรู้ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประวัติและวิวัฒนาการของการบัญชี
2. แม่บทการบัญชี ตามพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543
3. หลักการทั่วไปเกี่ยวภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรพ.ศ.2543
4. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรพ.ศ.2543
5. เปรียบเทียบระหว่างการบันทึกบัญชีตามพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543และการบันทึกบัญชีตาประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543
6. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติและวิวัฒนาการของการบัญชี

1.1 การบันทึกบัญชี สามารถแบ่งออกตามช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงได้ 3 ยุค คือ

1.1.1 ยุคก่อนระบบบัญชีคู่ (ก่อนคริสตศักราช 3,000ปี-ศตวรรษ ที่ 13) การบันทึกบัญชีมีการบันทึกมากประมาณ 5,000 ปี ตั้งแต่ สมัยอียิปต์ บาลิโลเนีย กรีก โรมัน และยุโรป การบันทึกบัญชีเริ่มโดยการบันทึกทรัพย์สินในท้องพระคลังเพื่อทำรายงานส่งพระมหากษัตริย์ หลังจากนั้นได้มีการบันทึกรายได้ รายจ่าย ต้นทุน หนี้สิน เพื่อรักษาทรัพย์สิน แต่ยังไม่ได้มีการคำนวณผลการดำเนินงาน

1.1.2 ยุคระบบบัญชีคู่ (ปลายศตวรรษที่ 13-18) ค.ศ.1494 ลูกา ปาชิโอลี (Luca Pacioli) เป็นชาวอิตาเลี่ยน ผู้เขียนหนังสือชื่อ “Summa de Artithmetica Geometria Proportionalita” ที่เรียกว่า “Summa” เป็นหนังสือคณิตศาสตร์ที่ได้มีการ เขียนถึงการบันทึกบัญชี ที่ใช้ในอิตาลี คือการบันทึกที่สมบูรณ์ตามหลักบัญชีคู่ ที่มีการบันทึก ด้านเดบิต และด้านเครดิต โดยจำนวนเงินทั้งสองด้านต้องเท่ากัน ในเวลาต่อมา ลูกา ปาชิโอลี (Luca Pacioli) ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาแห่งวิชาการบัญชี (ศศิวิมล มีอำพล, 2556)

1.1.3 ยุคปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 19-ปัจจุบัน) เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรปและสหรัฐอเมริกา จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้การบันทึกบัญชีมีการพัฒนามากขึ้น โดยมีการบันทึกบัญชีต้นทุน บัญชีบริหาร การคิดค่าเสื่อมราคา ฯลฯ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและได้มีการจัดทำงบการเงินแบ่งเป็นงวด แสดงต่อบุคคลและกิจการ ได้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ต่อมาได้มีการจัดตั้งกิจการในรูปแบบบริษัทมากขึ้น ทำให้สามารถระดมได้ง่าย มีการลงบัญชีแยกระหว่างบริษัทกับเจ้าของ ต่อมามีการตั้งสมาคมวิชาชีพการบัญชีส่งผลให้เกิดวิวัฒนาการทางบัญชี ประเทศไทยจึงได้รับอิทธิพลดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน (ศศิวิมล มีอำพล, 2556)

2. แม่บทการบัญชี ตามพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543

แม่บทการบัญชี (Accounting Framework) กำหนดขึ้นเพื่อวางแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนองบการเงินแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เป็นบุคคลภายนอก (อังคณา นุตยกุล วิไล ศรีธนากูล และ ประทินพร แรมวัลย์, 2554) ข้อมูลทางบัญชีเกิดจากการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีทั่วไป และมาตรฐานการบัญชี ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย แม่บทการบัญชี มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินนำเสนอข้อมูลทางการเงินของกิจการ เพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการ ต้องจัดทำตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีนำมาใช้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง เหมาะสม พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เข้าใจได้ เป็นกลาง ปราศจากความลำเอียง มีความระมัดระวัง มีความครบถ้วน ให้แก่ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบถึงเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจมากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย (สายหยุด มงคลทรง, 2553)

ทฤษฎีการบัญชี (Accounting Theory) หมายถึง กลุ่มแนวคิด สมมติฐาน และหลักการบัญชีต่างๆ ที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและใช้ในการประเมินวิธีการปฏิบัติทางการบัญชี ตลอดจนการพัฒนาวิธีการปฏิบัติทางบัญชี เพื่อให้สามารถอธิบายและคาดคะเนเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคตได้ (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจั่นเพชร, 2552)

2.1 ลักษณะของทฤษฎีทางบัญชี มีลักษณะจากความสัมพันธ์กับปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

2.2.1 ทฤษฎีการบัญชีควรมีความสัมพันธ์กับโครงสร้าง หรือรูปแบบของกระบวนการบันทึก และวิธีการที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินหรือรายงานทางการเงิน เรียกว่า ระดับโครงสร้าง

2.2.2 ทฤษฎีทางบัญชีควรสนใจเนื้อหาทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากรายการและเหตุการณ์ทางบัญชี เรียกว่าระดับตีความ

2.2.3 ทฤษฎีการบัญชีควรเน้นถึงความจำเป็นของผู้ใช้งบการเงิน เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ และผู้จัดทำงบบัญชี เรียกว่า ระดับปฏิบัติ

หลักการบัญชีขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางที่นักบัญชียึดถือปฏิบัติในการบันทึกรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกิดขึ้น สามารถจำแนกออกเป็นราคาทุน หลักการเกิดรายได้ หลักการจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่าย หลักความสม่ำเสมอ หลักการเปิดเผยข้อมูล หลักฐานอันเที่ยงธรรม และหลักการประมาณ

นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักการโดยเฉพาะ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติที่กิจการใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน รวมถึงมาตรฐานทางบัญชีเฉพาะเรื่องและวิธีการใช้มาตรฐานการบัญชี เพื่อแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสดและการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินของกิจการ ถูกต้องตามที่ควร และทำขึ้นตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไป (นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจั่นเพชร, 2552)

2.2 องค์ประกอบของงบการเงินและคำนิยาม

2.2.1 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดฐานะการเงินได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ

2.2.2 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงานได้แก่ รายได้ ค่าใช้จ่าย

2.3 การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน

2.3.1 การรับรู้รายการในงบการเงิน หมายถึง การรับรู้รายการที่แสดงใน งบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนรายการนั้นต้องเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการทุกข้อ ดังนี้

2.3.1.1 มีความแน่นอนของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

2.3.1.2 รายการดังกล่าวมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือและความมีนัยสำคัญ

2.3.1.3 การรับรู้รายการต้องเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินไม่ว่าจะเป็นงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน ประเด็นการรับรู้รายการที่สำคัญ ดังนี้

2.3.2 สินทรัพย์ รับรู้รายการต่อเมื่อมีความเป็นไปได้แน่นอนและน่าเชื่อถือ ไม่ควรรับรู้เมื่อกิจการไม่ได้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการจ่าย

2.3.3 หนี้สิน รับรู้รายการต่อเมื่อมีความเป็นไปได้แน่นอน ที่กิจการจะต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพื่อชำระภาระผูกพันและมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระสามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.3.4 รายได้ รับรู้รายการต่อเมื่อเกิดการเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หรือส่วนลดลงของหนี้สิน เฉพาะรายการที่สามารถวัดค่าได้อย่างน่าเชื่อถือและมีระดับความแน่นอนที่จะเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ (อดิศร เลาหวณิช และชนงกรณ์ กุณฑลบุตร, 2551)

2.3.5 ค่าใช้จ่าย รับรู้รายการต่อเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตลดลงหรือเกิดขึ้นพร้อมกับการรับรู้ส่วนที่เพิ่มขึ้นของหนี้สินหรือส่วนที่ลดลงของสินทรัพย์ การจับคู่รายได้และค่าใช้จ่าย เป็นการรับรู้รายได้พร้อมกับรับรู้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากรายการหรือเหตุการณ์เดียวกัน รับรู้ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์การปันส่วนอย่างเป็นระบบและสมเหตุผล รับรู้ทันทีที่รายจ่ายนั้นไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต และรับรู้เมื่อมีการรับรู้หนี้สินโดยไม่มีการรับรู้สินทรัพย์ (ศศิวิมล มีอำพล, 2556)

2.4 การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน

2.4.1 การวัดมูลค่า หมายถึง การกำหนดจำนวนที่เป็นตัวเงินสำหรับการรับรู้องค์ประกอบของงบแสดงฐานะทางการเงิน และ งบกำไรขาดทุน โดยการวัดมูลค่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดค่าต่าง ดังนี้

2.4.2 ราคาทุนเดิม (Historical Cost) หมายถึง การบันทึกราคาของสินทรัพย์ที่ได้มาด้วยจำนวนเงินที่จ่ายออกไปหรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่นำไปแลกสินทรัพย์นั้นมาและการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพันหรือจำนวนเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงาน

2.4.4 ราคาทุนปัจจุบัน (Current Cost) หมายถึง การแสดงราคาของสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดที่ต้องจ่ายในขณะนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน และการแสดงราคาของหนี้สินในปัจจุบันด้วยจำนวนเงินสดที่ต้องใช้สำหรับภาระผูกพันในขณะนั้น

2.4.5 มูลค่าที่จะได้รับ (Realizable Value) หมายถึง การแสดงราคาของสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสด ที่อาจได้มาในขณะนั้นหากขายสินทรัพย์โดยปราศจากการบังคับและการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่จะต้องจ่ายคืนหรือด้วยจำนวนเงินสด หรือรายการที่เทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องชำระหนี้ที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ

2.4.6 มูลค่าปัจจุบัน (Present Value) หมายถึง การแสดงราคาของสินทรัพย์และหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิที่หักส่วนลดแล้ว ในอนาคตภายใต้การเนินงาน

ตามปกติของกิจการเกณฑ์ในการวัดมูลค่าข้างต้นอาจใช้ร่วมกันในการจัดทำงบการเงิน โดยกิจการอาจใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมร่วมกับเกณฑ์อื่นๆ (สายหยุด มงคลทรง, 2553)

2.5 การบันทึกบัญชี ตาม พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543

2.5.1 สินทรัพย์ (Asset) สามารถแบ่งตามสภาพคล่องได้ดังนี้

2.5.1.1 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง ได้แก่ เงินสด ตั๋วเงินรับ ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ วัสดุสิ้นเปลือง

2.5.1.2 สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และเครื่องใช้สำนักงาน

2.5.1.3 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในกาจจัดตั้งกิจการ สิทธิบัตร ค่านิยม ลิขสิทธิ์

โดยสินทรัพย์จะถูกบันทึกด้วยราคาทุน หมายถึง ราคาที่เกิดจากการแลกเปลี่ยน เป็นราคาที่มีหลักฐานแน่นอน สามารถคำนวณได้อย่างถูกต้อง ไม่ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นส่วนบุคคล

2.5.2 สินทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.5.2.1 สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) ได้แก่

2.5.2.1.1 เงินสด หมายถึง เงินฝากธนาคารทุกประเภท ยกเว้นเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้ เงินสดรวมถึงเงินเหรียญ ธนบัตร เช็คที่ยังมิได้นำฝาก เช็คเดินทาง ดราฟท์ของธนาคาร และธนาณัติ

2.5.2.1.2 รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง พร้อมเปลี่ยนเป็นเงินสดมีความเสี่ยงต่อสภาพคล่องต่ำ เช่น ตั๋วเงิน หรือตั๋วสัญญาใช้เงินที่สถาบันการเงินเป็นผู้ออก รองรับหรืออาวัล

2.5.2.1.3 เงินลงทุนชั่วคราว หมายถึง หลักทรัพย์ในความต้องการของท้องตลาด สามารถนำไปขายได้เมื่อต้องการใช้เงินสด

2.5.2.1.4 ลูกหนี้การค้า หมายถึง จำนวนเงินที่ลูกค้าค้างชำระค่าสินค้าหรือบริการ ตามปกติ (สัมนา ติวสัน, 2553)

2.5.2.1.5 ตั๋วเงินรับ หมายถึง สัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยปราศจากเงื่อนไขที่บุคคลอื่นรับชำระเงินจำนวนหนึ่งให้แก่กิจการภายในเวลาที่กำหนด

2.5.2.1.6 เงินให้กู้ยืมระยะสั้น หมายถึง เงินที่กิจการให้ผู้อื่นกู้ยืม โดยมีข้อตกลงที่เรียกชำระคืนได้ภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในแสดงฐานะการเงิน

2.5.2.1.7 สินค้าคงเหลือ หมายถึง สินค้าสำเร็จรูป สินค้าที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต และวัสดุที่ใช้ในการผลิตเพื่อขายตามปกติของกิจการ

2.5.2.1.8 วัสดุสิ้นเปลือง หมายถึง วัสดุที่ใช้ในสำนักงาน ใช้แล้วหมดไปในระยะสั้น เช่น กระดาษ เครื่องเขียนต่างๆ เป็นต้น

2.5.2.1.9 รายได้ค้างรับ หมายถึง รายได้อื่นๆของกิจการที่เกิดขึ้นแล้ว แต่กิจการยังไม่ได้รับชำระเงินในวันสิ้นงวด เช่น ดอกเบี้ยค้างรับ ค่าเช่าค้างรับ เป็นต้น

2.5.2.1.10 ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่กิจการจ่ายไปก่อนสำหรับสินทรัพย์หรือบริการ ที่กิจการจะได้รับประโยชน์ในอนาคตอันสั้น เช่น ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า เป็นต้น (วิไล วีระปรีย, จงจิตต์ หลีกภัย และ ประจิต หาวัตร, 2551)

2.5.2.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-Current Assets) ได้แก่

2.5.2.2.1 เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง การลงทุนซื้อหุ้นทุนหรือหลักทรัพย์ประเภทหนี้หรือพันธบัตรของกิจการอื่น มีการลงทุนในระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี เช่น เงินลงทุนในบริษัทย่อย ที่ดินที่กิจการซื้อไว้เพื่อประโยชน์ในอนาคต เป็นต้น

2.5.2.2.2 สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ที่กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ ในการดำเนินงาน การผลิตสินค้า การจำหน่ายสินค้า การให้บริการ การบริหารงาน รวมถึงสินทรัพย์ ที่มีไว้ในกาบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมสินทรัพย์ด้วย

2.5.2.2.3 ที่ดิน หมายถึง ที่ดินที่กิจการใช้ประโยชน์ จากการดำเนินงานปกติ อาจเป็นที่ตั้งสำนักงาน คลังเก็บสินค้าและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ ของกิจการ เป็นต้น

2.5.2.2.4 อาคาร หมายถึง สิ่งก่อสร้าง อาคารสำนักงาน โรงแรม คลังเก็บสินค้า รวมถึงสิ่งปลูกสร้าง อื่นๆ ที่กิจการมีไว้ในการดำเนินงานปกติ เป็นต้น

2.5.2.2.5 อุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้สินทรัพย์ถาวรที่ใช้ประดับร้านค้าหรือตกแต่งสำนักงาน อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินงาน สามารถแบ่งได้ดังนี้ อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์ร้านค้า อุปกรณ์ในการขนส่ง เครื่องจักร เครื่องตกแต่ง เป็นต้น

2.5.2.2.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่มีรูปร่างหรือตัวตน แต่กิจการมีอยู่ และวัดมูลค่าเป็นเงินได้ มีหลักฐานชัดเจนและสินทรัพย์ นี้จะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐศาสตร์ในอนาคต ได้แก่

2.5.2.2.7 ลิขสิทธ์ หมายถึง สิทธิตามกฎหมายที่รัฐมอบแก่ผู้วรรณกรรมหรือศิลปกรรมรวมสิทธิในการเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

2.5.2.2.8 สิทธิบัตร หมายถึง สิทธิตามกฎหมายที่รัฐมอบให้แก่บุคคลที่ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นใหม่อันนับได้ว่ามีประโยชน์

2.5.2.2.9 สัมปทาน หมายถึง สิทธิที่รัฐหรือบริษัทใดให้แก่บุคคลหรือกิจการเพื่อประกอบกิจการเฉพาะอย่างหรือเป็นตัวแทนขายผลิตภัณฑ์หรือบริการในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง

2.5.2.2.10 เครื่องหมายการค้า หมายถึง เครื่องหมายหรือตราสิ้นค้าของตนเพื่อผู้บริโภคสามารถตัดสินใจเลือกสินค้าได้ตามประสงค์ของลูกค้า (วิไล วีระปรีย, จงจิตต์ หลีกภัย และประจิต หาวัตร, 2551)

2.5.3 รายได้ (Revenue) สามารถแบ่งได้ ดังนี้

2.5.3.1 รายได้โดยตรง หรือรายได้หลัก หมายถึง รายได้ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการทำการค้าปกติของกิจการ กิจการขายสินค้า รายได้โดยตรงคือ รายได้จากการขาย ที่เกิดขึ้นจากการส่งมอบสินค้า สิทธิหรือบริการ เพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินสด สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินหรือสิ่งอื่นที่มีมูลค่าคิดเป็นเงินได้ กิจการให้บริการรายได้โดยตรงคือ รายได้จากการให้บริการ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และ สมเดช โรจน์คุรีเสถียร, 2552)

2.5.3.2 รายได้อื่น หมายถึง รายได้ที่มิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการทำการค้าโดยปกติของกิจการ เช่น กิจการซื้อขายสินค้า รายได้อื่นหมายถึง กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร เงินปันผลรับจากการลงทุนในหุ้นของกิจการอื่น เป็นต้น

2.5.4 การรับรู้รายได้ มาตรฐานการบัญชี มีการกำหนดการรับรู้รายได้ไว้ ดังนี้

2.5.4.1 กรณีขายสินค้า จะบันทึกรายได้จาการขายสินค้า เมื่อโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าให้ผู้ซื้อหรือโอนการครอบครองสินค้าไปให้กับผู้ซื้อแล้ว หรือกล่าวได้ว่า รายได้เกิดขึ้นเมื่อผู้ขายส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อเรียบร้อยแล้ว

2.5.4.2 กรณีการให้บริการ จะบันทึกรายได้จากการให้บริการตาขั้นความสำเร็จของบริการที่ให้แก่ลูกค้า หรือกล่าวได้ว่า รายได้เกิดขึ้นเมื่อให้บริการแก่ลูกค้าเรียบร้อยแล้ว (วิไล วีระปรีย, จงจิตต์ หลีกภัย และประจิต หาวัตร, 2551)

2.5.5 ค่าใช้จ่าย (Expense) สามารถแบ่งได้ ดังนี้

2.5.5.1 ต้นทุนขาย หมายถึง ต้นทุนของสินค้าหรือบริการที่ขาย รวมถึงราคาซื้อ ต้นทุนการผลิตสินค้าและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้สินค้าอยู่ในสภาพพร้อมที่จะขายได้ กิจการบริการ เรียกว่า ต้นทุนการให้บริการ

2.5.5.2 ค่าใช้จ่ายในการขาย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการขายสินค้าของกิจการ เช่น ค่าโฆษณา เงินเดือนพนักงานขาย ค่านายหน้า เป็นต้น

2.5.5.3 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เกิดขึ้นในการบริหารกิจการ เป็นส่วนรวม เช่น เงินเดือนพนักงาน ค่าเช่าอาคารทำการ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เป็นต้น

2.5.5.4 ดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่คิดให้เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากเงินหรือเงินทุน ถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่น

2.5.5.5 ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดเป็นปกติของกิจการ แต่ไม่ได้เกิดขึ้นทุกงวดบัญชี เช่นขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น (ปาริชาติ มณีมัย, 2551)

2.5.6 ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) สามารถแบ่งได้ ดังนี้

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการคำนวณค่าเสื่อมราคา

2.5.6.1 ราคาทุนของสินทรัพย์ถาวร หมายถึง ต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรที่กิจการได้นำมาใช้ และรวมถึงราคาที่จ่ายซื้อรวมกับค่าใช้จ่ายไปเพื่อให้ได้สินทรัพย์มาใช้งาน เช่น ค่าขนส่ง ค่าติดตั้ง ค่าภาษีอากร เป็นต้น

2.5.6.2 อายุการใช้งานโดยประมาณ หมายถึง ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น ๆ

2.5.6.3 มูลค่าซาก หมายถึง จำนวนเงินที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์นั้นหลังจากที่ได้ใช้สินทรัพย์นั้นจนครบอายุการใช้งานตามที่ประมาณไว้

2.5.6.4 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาแบบเส้นตรงหรือแบบคงที่

เป็นการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่จะมีจำนวนค่าเสื่อมราคาเท่ากันในทุกๆปี สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = \frac{\text{ราคาทุน} - \text{ราคาซาก}}{\text{อายุการใช้งาน}}$$

หรือ

$$\text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี} = (\text{ราคาทุน} - \text{ราคาซาก}) \times \text{อัตราค่าเสื่อมราคา}$$

3. หลักการทั่วไปเกี่ยวภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรพ.ศ.2543

ภาษีอากร จัดว่าเป็นรายรับสำคัญเพื่อการใช้จ่ายของประเทศแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ในการบริหารควบคุมภาวะเศรษฐกิจ หรือแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น การใช้นโยบายลดอัตราภาษีสำหรับการลงทุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการลงทุน เป็นต้น (สมเดช โรจน์คุรีเสถียร, 2558)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดเป็นภาษีที่มีความสำคัญ ได้มีบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร มาตรา 68 กำหนดให้ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือบริษัทยื่นแบบแสดงรายการที่จำเป็นต้องใช้ในการ

คำนวณภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีตามที่อธิบดีกำหนด (จุฑารัตน์ สุทธิคีรี, 2554) การยื่นแบบแสดงรายการใช้การคำนวณภาษี ตามมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ มาตรา 66 และมาตรา 67 เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย กำไรสุทธิ และรายการอื่นๆ พร้อมบัญชี งบแสดงฐานะทางการเงิน บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน บัญชีรายรับรายจ่าย หรือบัญชีรายรับก่อนรายจ่ายที่มีบุคคลที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 3 สัตต ตรวจสอบและรับรองในรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าว ต่อเจ้าพนักงานประเมิน

3.1 ประวัติและวิวัฒนาการของประมวลรัษฎากร

ประมวลรัษฎากร บัญญัติขึ้นเมื่อวันที่31 มีนาคม พ.ศ. 2481 โดยมีมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 มีใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482 โดยให้ความสำคัญ ดังนี้“สมควรตราประมวลรัษฎากรเพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะภาษีอากรที่ดี (กรมสรรพากร,2556)

3.2 หลักการบริหารภาษีอากรที่ดี ของ อดัม สมิท (Adam Smith)

กำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานของการจัดเก็บภาษีอากร โดยเห็นว่ารัฐไม่ควรเข้าแทรกแซงในทางเศรษฐกิจ ยกเว้นกิจการบางประเภทที่ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากหรือมีผลกระทบต่อประชาชนภายในรัฐจำนวนมาก และพบว่าความร่ำรวย ความมั่งคั่งของรัฐเกิดการทำงานของประชาชนในรัฐ ดังนั้น ประชาชนจึงมีหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อสังคม การชำระภาษีเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ จึงกำหนดหลักการภาษีที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกำหนดรูปแบบ ในการตรากฎหมายที่เกี่ยวกับ ภาษีอากร และการจัดเก็บ ภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักการดังกล่าวมีสาระสำคัญ 4 ประการ (Four Maxims regarding Taxes Ingenral) (จุฑารัตน์ สุทธิคีรี, 2554)

3.2.1 หลักความเป็นธรรม มีเกณฑ์สำคัญ คือ ประชาชนต้องบริจาคหรือสละเงิน ตามสัดส่วนของรายได้ที่ได้รับ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเสียภาษี โดยมีการกำหนดเกณฑ์ ที่บังคับได้กับทุกคน ต้องชำระอย่างเท่าเทียมกัน วัดจากรายได้ทางเศรษฐกิจ ความมั่งมี หรือ การใช้จ่ายของประชาชน พิจารณาจากหลักความยุติธรรมควบคู่กับหลักความเสมอภาค (สายหยุด มงคลทรง, 2553)

3.2.2 หลักความแน่นอน การกำหนดฐานภาษี การประเมินภาษีและวิธีการจัดเก็บภาษี ต้องมีความแน่นอนและสมเหตุสมผล ผู้เสียภาษีสามารถคำนวณภาษีที่ต้องชำระได้ มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ชัดเจน

3.2.3 หลักความสะดวก ต้องกำหนด เวลาและวิธีการ ในการชำระภาษีที่ชัดเจน ความสะดวกในการเดินทาง การแบ่งเขตการให้บริการ สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเสียภาษี รูปแบบของเอกสาร ในการยื่นแบบ แสดงรายการ เพื่อเสียภาษีที่เข้าใจง่าย ปัจจุบัน กรมสรรพากรมีการ

บริการผ่านแบบแสดงรายการทางอินเตอร์เน็ต และการชำระภาษีผ่านธนาคาร เพื่อความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี

3.2.4 หลักความประหยัด รัฐและผู้เสียภาษี ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีน้อยที่สุด ปัจจุบัน กรมสรรพากรการบริการผ่านแบบแสดงรายการทางอินเตอร์เน็ต และการชำระภาษีผ่านธนาคาร เพื่อความสะดวกแก่ประชาชน และลดภาระค่าใช้จ่ายของกรมสรรพากรและผู้เสียภาษี (จุฑารัตน์ สุทธิคีรี, 2554)

ประเทศไทยได้มีการบันทึกบัญชีครั้งแรกตามพระราชบัญญัติลักษณะการเข้าหุ้นส่วน และบริษัทในสมัยรัตนโกสินทร์ศก 130 (พ.ศ.2455) โดยมีการกำหนดให้บริษัทจัดทำบัญชี ซึ่งต้องมีผู้สอบบัญชีเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี และเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการออกประมวลรัษฎากรเพื่อจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิสำหรับปี และภาษีเงินได้บุคลธรรมดา จากรายได้โดยมีการกำหนดให้นิติบุคคลและบุคคลจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2482 ตามประมวลรัษฎากรเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี โดยให้จัดทำบัญชี 5 เล่ม ได้แก่

1. บัญชีทรัพย์สินรวมสินค้าในครอบครอง
2. บัญชีเงินสด
3. บัญชีลูกหนี้และเจ้าหนี้การค้า
4. บัญชีรายวันซื้อและบัญชีรายวันขาย
5. บัญชีแยกประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย

การบันทึกบัญชีต้องเป็นภาษาไทย ถ้าเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีการกำกับภาษาไทยไว้ด้วย การจัดทำงบการเงินต้องจัดทำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (สุกัลยา ปรีชา, 2553)

3.3 การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานบัญชีของไทย มีดังนี้

3.3.1 เรื่องมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

กรอบแนวคิดสำหรับรายงานทางการเงิน

3.3.1.1 การนำเสนองบการเงิน

3.3.1.2 สินค้าคงเหลือ

3.3.1.3 งบกระแสเงินสด

3.3.1.4 นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีฯ

3.3.1.5 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

3.3.1.6 สัญญาก่อสร้าง

3.3.1.7 ภาษีเงินได้

3.3.1.8 ที่ดินอาคารอุปกรณ์

3.3.1.9 สัญญาเช่า

3.3.1.10 รายได้

3.3.1.11 ผลประโยชน์พนักงาน

3.3.1.12 การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนรัฐบาลฯ

3.3.1.13 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

3.3.1.14 ต้นทุนการกู้ยืม

3.3.1.15 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

3.3.1.16 การบัญชีและรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน

3.3.1.17 งบการเงินเฉพาะกิจการ

3.3.1.18 เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า

3.3.1.19 การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง

3.3.1.20 กำไรต่อหุ้น

3.3.1.21 งบการเงินระหว่างกาล

3.3.1.22 การด้อยค่าของสินทรัพย์

3.3.1.23 ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น

3.3.1.24 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

3.3.1.25 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

3.3.2 เรื่องมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

3.3.2.1 การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

3.3.2.2 การรวมธุรกิจ

3.3.2.3 สัญญาประกันภัย(มีผลบังคับปี 2559)

3.3.2.4 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

3.3.2.5 การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่

3.3.2.6 ส่วนงานดำเนินงาน

3.3.2.7 งบการเงินรวม

3.3.2.8 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น

3.3.2.9 การวัดค่ายุติธรรม

3.3.3 เรื่องการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

3.3.3.1 การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดจากการรื้อถอนการบูรณะและหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

3.3.3.2 การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่

3.3.3.3 สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม

3.3.3.4 เรื่องการปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 เรื่องรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง

3.3.3.5 งบการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า

3.3.3.6 ข้อตกลงสัมปทานบริการ

3.3.3.7 โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

3.3.3.8 ผลประโยชน์หนักงาน

3.3.3.9 สัญญาการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์

3.3.3.10 การจ่ายเงินสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ

3.3.3.11 การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

3.3.3.12 ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมือง ผิวดิน

3.3.4 มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (สภาวิชาชีพบัญชี, 2557)

3.3.4.1 ความช่วยเหลือจากรัฐบาล – กรณีที่ไม่เกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน

3.3.4.2 สัญญาเช่าดำเนินงาน – สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า

3.3.4.3 ภาษีเงินได้ – การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น

3.3.4.4 การประเมินเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวกับรูปแบบของกฎหมายตามสัญญาเช่า

3.3.4.5 การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ

3.3.4.6 รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการโฆษณา

3.3.4.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์

3.4 การบันทึกบัญชีตามประมวลรัษฎากร

3.4.1 การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน ซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ เงินตราทรัพย์สินหรือหนี้สินซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่เหลืออยู่ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทย ดังนี้

3.4.1.1 กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล นอกจาก กรณีธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตรา ทรัพย์สินหรือหนี้สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้เงินตรา ทรัพย์สินหรือหนี้สิน ซึ่งมีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทยตามราคาตลาดในวันที่รับมาหรือจ่ายไปนั้นให้คำนวณค่าหรือราคาของเงินตราหรือทรัพย์สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ และให้คำนวณค่าหรือราคาของหนี้สินเป็นเงินตราไทยตามอัตราถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์ขาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

3.4.1.2 การตีราคาสินค้าคงเหลือ ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ด้วย การคำนวณราคาทุนดังกล่าว เมื่อได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ใดตามวิชาการบัญชีแล้ว ให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีจึงจะเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้

3.4.1.3 การคำนวณราคาทุนของสินค้าที่ส่งเข้ามาจากต่างประเทศ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินโดยเทียบเคียงกับราคาทุนของสินค้าประเภทและชนิดเดียวกันที่ส่งเข้าไปในประเทศอื่นได้

3.4.1.4 การคำนวณราคาทุนของสินค้าคงเหลือที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในท้องตลาดของวันที่ได้สินค้านั้นมา เว้นแต่เงินตราต่างประเทศนั้นจะแลกได้ในอัตราทางราชการก็ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราทางราชการนั้น (สายหยุด มงคลทรง, 2553)

3.4.2 การรับรู้รายได้

3.4.2.1 สถาบันการเงิน การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการธนาคารตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กิจการธุรกิจเงินทุน ธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ เว้นแต่รายได้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ย สำหรับระยะเวลาหลังจากที่ได้ผิดนัด

ชำระติดต่อกันเป็นเวลาเกิน 3 เดือนแล้วบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำดอกเบี้ยส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการประกันชีวิต กิจการธุรกิจบัตรเครดิต หรือกิจการอื่นทำนองเดียวกันให้ใช้เกณฑ์สิทธิ เว้นแต่รายได้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลาหลังจากที่ได้ผิดนัดชำระติดต่อกันเป็นเวลาเกิน 6 เดือน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำดอกเบี้ยส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้ เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

3.4.2.1.1 คาดหมายได้แน่นอนว่าจะไม่สามารถได้รับชำระหนี้และมีกรณีแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่า ลูกหนี้ไม่มีเงินหรือทรัพย์สินเพียงพอที่จะชำระ เช่น มีหลักประกันไม่คุ้มกับหนี้ที่ต้องชำระ ลูกหนี้ดำเนินธุรกิจขาดทุนติดต่อกันเป็นเวลาหลายปี หรือเลิกกิจการแล้ว หรืออยู่ระหว่างการชำระบัญชี ได้ดำเนินคดีแพ่งหรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยหนี้แล้ว ได้ดำเนินคดีล้มละลาย หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้แล้ว

3.4.2.1.2 กิจการประกันชีวิต การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการประกันชีวิตให้ใช้เกณฑ์สิทธิ เว้นแต่รายได้ส่วนที่เป็นเบี้ยประกันชีวิต บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะนำรายได้ส่วนนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้

3.4.2.1.3 กิจการฝากขายสินค้า การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการฝากขายสินค้าซึ่งผู้รับฝากสินค้า ทำหน้าที่ขายสินค้าแทนผู้ฝากสินค้า ให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้จากการขายสินค้ามารวมคำนวณเป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการฝากขายสินค้า

3.4.2.1.4 กิจการให้เช่าทรัพย์สิน การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้เช่าทรัพย์สินให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามส่วนแห่งระยะเวลาการให้เช่าทรัพย์สินการคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้เช่าทรัพย์สินให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะต้องนำรายจ่ายค่าเช่าหรือค่างวดและรายจ่ายที่เกี่ยวข้องมารวมคำนวณเป็นรายจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3.4.2.1.5 กิจการให้เช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระการคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการให้เช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ยังไม่ได้โอนไปยังผู้ซื้อและมีอายุสัญญาเกินหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำกำไรที่เกิดจากการขายมารวมคำนวณเป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบ

ระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระ สำหรับดอกผลเช่าซื้อหรือขายผ่อนชำระให้นำมารวมคำนวณเป็นรายได้แต่ละงวดตามวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป

3.4.2.1.6 กิจการก่อสร้างการคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการก่อสร้างให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ที่เกี่ยวข้องตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จตามวิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3.4.2.1.7 กิจการค้าอสังหาริมทรัพย์การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการค้าอสังหาริมทรัพย์ให้ใช้เกณฑ์สิทธิโดยให้ถือปฏิบัติเกี่ยวกับการคำนวณรายได้ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้คำนวณรายได้ที่เกี่ยวข้องเป็นรายได้ทั้งจำนวนเมื่อมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ เฉพาะการขายอสังหาริมทรัพย์ที่มีการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันกับการขายนั้น คำนวณรายได้ที่เกี่ยวข้องตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือคำนวณรายได้ที่เกี่ยวข้องตามงวดที่ถึงกำหนดชำระโดยให้ใช้วิธีการคำนวณตามอัตรากำไรขั้นต้น

3.4.2.1.8 กิจการสนามกอล์ฟและกิจการให้บริการระยะยาวแก่สมาชิก การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการสนามกอล์ฟหรือกิจการให้บริการตามสัญญาระยะยาวแก่สมาชิกให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บในลักษณะเป็นเงินก้อนเพื่อตอบแทนการให้บริการทั้งจำนวน ไม่ว่ารายได้นั้นจะเกิดขึ้นจากการผ่อนชำระหรือชำระครั้งเดียว และไม่ว่าจะเรียกเก็บในลักษณะเงินค่าสมาชิก เงินประกัน เงินมัดจำ เงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย หรือเงินอื่นในทำนองเดียวกันมารวมคำนวณเป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้เริ่มให้บริการหรือจะนำรายได้มาเฉลี่ยตามจำนวนปีตามสัญญา แต่ไม่เกิน 10 ปี และนำมารวมคำนวณเป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามสัญญา แต่ไม่เกินสิบรอบระยะเวลาบัญชีนับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่ได้เริ่มให้บริการก็ได้

3.4.2.1.9 กิจการขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์มาเพื่อส่งมอบการคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการขายชอร์ต (การขายหลักทรัพย์ที่ต้องยืมหลักทรัพย์มาเพื่อส่งมอบ) ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบกิจการการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์ ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดังกล่าวต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากการขายชอร์ตมาเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ส่วนต้นทุนให้ใช้ราคาปิดของ

หลักทรัพย์ในวันที่ทำสัญญายืมหลักทรัพย์นั้นถือเป็นต้นทุนของหลักทรัพย์ และเมื่อมีการซื้อหลักทรัพย์มาคืนเมื่อใด ให้คำนวณกำไรขาดทุนอีกครั้ง โดยถือราคาปิดของหลักทรัพย์ในวันที่ทำสัญญายืมหลักทรัพย์ (ราคา ณ วันยืม) เป็นเสมือนราคาขาย ส่วนต้นทุนให้ใช้ราคาของหลักทรัพย์ที่ซื้อมาคืน (ในจำนวนหน่วยที่เทียบเท่า) ถือเป็นกำไรหรือขาดทุน ณ วันที่มีการคืนหลักทรัพย์และธุรกรรมการยืมสิ้นสุดลง ทั้งนี้ไม่ว่าการคืนจะอยู่ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกับที่ได้ยืมหลักทรัพย์มาหรือไม่ สำหรับค่าใช้จ่ายหากเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดให้ถือเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

3.4.2.1.10 กิจการซื้อหรือขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายหรือซื้อคืน การคำนวณรายได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ โดยมีสัญญาขาย หรือซื้อคืนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ประกอบกิจการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้ซื้อหลักทรัพย์ต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากการขายชอร์ตมาเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ส่วนต้นทุนให้ใช้ราคาปิดของหลักทรัพย์ในวันที่ทำสัญญาซื้อหลักทรัพย์นั้นถือเป็นต้นทุนของหลักทรัพย์

3.4.2.1.11 บริษัทบริหารสินทรัพย์ การคำนวณรายได้ของบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ ให้ใช้เกณฑ์สิทธิ เว้นแต่รายได้ซึ่งเกิดจากการบริหารสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่รับซื้อหรือรับโอนจากสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์จะนำรายได้ดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระก็ได้

3.4.3 รายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งมิให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ มีดังนี้

3.4.3.1 เงินสำรองต่าง ๆ นอกจาก

3.4.3.1.1 เงินสำรองจากเบี้ยประกัน เพื่อสมทบทุนประกันชีวิตที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไรเฉพาะส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 65 ของจำนวนเบี้ยประกันที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีหลังจากหักเบี้ยประกันภัยซึ่งเอาประกันต่อออกแล้ว ถือเป็นรายจ่ายได้ในรอบระยะเวลาบัญชี ถ้ากิจการจำเป็นต้องจ่ายเงินตามจำนวนที่เอาประกันสำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิตรายใดว่าเต็มจำนวนหรือบางส่วน เงินที่ใช้ไปเฉพาะส่วนที่เกินเงินสำรองที่ตั้งไว้ถือเป็นรายจ่ายได้ (ส่วนที่ไม่เกินถือเป็นรายจ่ายไม่ได้) เมื่อกรมธรรม์ประกันชีวิตสิ้นสุดลงโดยการเลิกสัญญา

กรมธรรม์ เงินสำรองที่ตั้งไว้สำหรับกรมธรรม์ที่เลิกจะต้องโอนกลับไปเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่เลิกกรมธรรม์นั้น

3.4.3.1.2 เงินสำรองจากเบี้ยประกันภัย เพื่อสมทบทุนประกันภัยอื่นที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไรเฉพาะส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 40 ของจำนวนเบี้ยประกันที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีหลังจากหักเบี้ยประกันภัย ซึ่งเอาประกันต่อออกแล้ว ถือเป็นรายจ่ายได้เงินสำรองที่กันไว้นี้ จะต้องถือเป็นรายได้ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปในรอบระยะเวลาบัญชีใด ถ้ากิจการจำเป็นต้องจ่ายเงินตามจำนวนที่เอาประกันสำหรับกรมธรรม์ประกันภัยรายใดไม่ว่าเต็มจำนวนหรือบางส่วนให้ถือเป็นรายจ่ายได้เต็มจำนวนที่จ่าย

3.4.3.1.3 เงินสำรองที่กันไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้จากการให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ได้กันไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี เฉพาะส่วนที่ตั้งเพิ่มขึ้นจากเงินสำรองประเภทดังกล่าวที่ปรากฏในงบดุลของระยะเวลาบัญชีก่อนเงินสำรองส่วนที่ตั้งเพิ่มขึ้นตามวรรคหนึ่ง และได้นำมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิไปแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีใด ต่อมาหากมีการตั้งเงินสำรองประเภทดังกล่าวลดลงให้นำเงินสำรองส่วนที่ตั้งลดลงซึ่งได้ถือเป็นรายจ่ายไปแล้วนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ตั้งเงินสำรองลดลงนั้น

3.4.3.1.4 เงินกองทุน เว้นแต่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข

3.4.3.1.5 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หมายความถึง กองทุนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลซึ่งลูกจ้างและนายจ้างร่วมกันจัดตั้งขึ้น ซึ่งประกอบด้วยเงินที่ลูกจ้างจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทซึ่งเป็นนายจ้างจ่ายสมทบ และให้หมายความรวมถึงผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าว เพื่อจ่ายในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานตามระเบียบของบริษัทว่าด้วยเงินกองทุน เงินที่บริษัทนายจ้างจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

3.4.3.1.6 รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสน่หาหรือการกุศล เว้นแต่การกุศลสาธารณะหรือการสาธารณะประโยชน์ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ2 ของกำไรสุทธิ และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬาตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด โดยอนุมัติรัฐมนตรีให้หักได้อีกในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ

3.4.3.1.7 รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสน่หาหรือการกุศล เป็นรายจ่ายซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีไม่ได้

3.4.3.1.8 รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ ต้องเป็นการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินต่อองค์การหรือสถาบันซึ่งอำนวยประโยชน์ให้แก่สาธารณะส่วนรวม โดยบริจาคให้แก่สถานศึกษา สถานพยาบาลของทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล วัดวาอาราม หรือองค์การกุศลสาธารณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด

3.4.3.1.9 รายจ่ายเพื่อการสาธารณะประโยชน์ตามที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี รายจ่ายเพื่อการศึกษา รายจ่ายเพื่อการกีฬา กำหนดไว้ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ดังนี้

3.4.3.1.10 รายจ่ายเพื่อการสาธารณะประโยชน์ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายให้แก่หรือกิจการ ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริม อนุรักษ์ และรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

2. การคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

3. การคุ้มครองและรักษาป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

4. การส่งเสริม คุ้มครอง และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

5. การควบคุม ป้องกัน แก้ไข ตลอดจนการลดและขจัดอันตรายอันเกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ หรือภาวะมลพิษและของเสียอันตราย ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

6. กองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

7. การบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

8. การก่อสร้างถนน และได้โอนกรรมสิทธิ์ให้ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐบาลโดยไม่มีค่าตอบแทน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐบาลผู้รับโอนได้ให้ประโยชน์ในถนนดังกล่าว

ทั้งนี้ รายจ่าย 1-8 ต้องเป็นการจ่ายให้แก่กิจการตามโครงการพระราชดำริ หรือของทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล หรือองค์การการกุศลสาธารณะ ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา 47(7)แห่งประมวลรัษฎากร

3.4.3.1.11 รายจ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ รายจ่ายในการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่จ่ายให้แก่หรือเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษา หอสมุดหรือห้องสมุด หรือสถาบันวิจัย ทั้งนี้ เฉพาะของส่วนราชการ

2. การให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นการทั่วไป

3. กระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างสถานศึกษา หอสมุดหรือห้องสมุดของทางราชการ

4. สถานศึกษาที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน โดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น และสถานศึกษาที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3.4.3.1.12 รายจ่ายเพื่อการกีฬา ในการบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

1. การกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการกีฬา

2. คณะกรรมการการกีฬาจังหวัด ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อส่งเสริมกีฬาในจังหวัด

3. กรมพลศึกษาเพื่อการจัดแข่งขันกีฬานักเรียน

4. สมาคมกีฬาสมัครเล่นที่ได้รับอนุญาตจากการกีฬาแห่งประเทศไทย

3.4.3.1.13 ค่ารับรองหรือค่าบริการ ส่วนที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวงค่ารับรองที่จะหักเป็นรายจ่ายได้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ค่ารับรองหรือค่าบริการนั้น ต้องเป็นค่ารับรองหรือค่าบริการอันจำเป็นตามธรรมเนียมประเพณีทางธุรกิจทั่วไป และบุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการต้องไม่ใช่ลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เว้นแต่ลูกจ้างดังกล่าวจะมีหน้าที่เข้าร่วมในการรับรองหรือการบริการนั้นด้วย

2. ค่ารับรองหรือค่าบริการต้อง เป็นค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการรับรอง หรือการบริการที่จะอำนวยประโยชน์แก่กิจการ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ค่าดูมหรสพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการกีฬา เป็นต้น หรือ เป็นค่าสิ่งของที่ให้แก่บุคคลซึ่งได้รับการรับรองหรือรับบริการไม่เกินคนละ 2,000บาท ในแต่ละคราวที่มีการรับรองหรือการบริการ จำนวนเงินค่ารับรองและค่าบริการให้นำมาหักเป็นรายจ่ายได้เท่ากับจำนวนที่ต้องจ่ายแต่รวมกันต้องไม่เกินร้อยละ 0.3 ของจำนวนเงินยอดรายได้หรือยอดขายที่ต้องนำมารวมหรือคำนวณกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายใดในรอบระยะเวลาบัญชี หรือของจำนวนเงินทุนที่ได้รับชำระแล้วถึงวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ทั้งนี้ รายจ่ายที่จะนำมาหักได้จะต้องมีจำนวนสูงสุดไม่เกิน 10 ล้านบาทรายได้ที่จะนำมาเป็นฐานในการคำนวณค่ารับรองนั้น หมายถึงรายได้ที่ได้มาจากการดำเนินกิจการเช่น ยอดขายสินค้า และรายได้อื่น ๆ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝาก

3. ค่ารับรองหรือค่าบริการนั้น ต้องมีกรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้จัดการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าวเป็นผู้อนุมัติหรือสั่งจ่ายค่ารับรองหรือค่าบริการนั้นด้วยและต้องมีใบรับหรือหลักฐานของผู้รับเงินที่จ่ายเป็นค่ารับรองหรือค่าบริการ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้รับเงินไม่มีหน้าที่ต้องออกใบรับตามประมวลรัษฎากร

3.4.3.1.14 รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน หรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออกหรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน แต่ไม่ใช่เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

3.4.3.1.15 เบี้ยปรับและ/หรือเงินเพิ่มภาษีอากร ค่าปรับทางอาญาภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระหรือพึงชำระ และภาษีซื้อของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน เว้นแต่ภาษีซื้อที่ต้องห้ามนำมาหักในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีซื้อจากรายจ่ายเพื่อการรับรองหรือที่มีลักษณะทำนองเดียวกันตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดมีข้อสังเกตดังนี้

1. เบี้ยปรับ และ/เงินเพิ่มภาษีอากร ค่าปรับอาญา หมายถึงเบี้ยปรับและหรือเงินเพิ่มภาษีอากร ค่าปรับทางอาญาตามประมวลรัษฎากรเท่านั้น

2. ภาษีซื้อของทรัพย์สิน เพื่อการลงทุนจะรวมเป็นมูลค่าต้นทุนในการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา

3.4.3.1.16 การถอนเงินโดยปราศจากค่าตอบแทนของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

3.4.3.1.17 เงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน เฉพาะส่วนที่จ่ายเกินสมควร

3.4.3.1.18 รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดย ไม่มีการจ่ายจริง หรือรายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่กรณีที่ไม่สามารถจะลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใด อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปได้

3.4.3.1.19 ค่าตอบแทนแก่ทรัพย์สินซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นเจ้าของเองและใช้เอง

3.4.3.1.20 ดอกเบี้ยที่คิดให้สำหรับเงินทุน เงินสำรองต่างๆ หรือเงินกองทุนของตนเอง

3.4.3.1.21 ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืน เนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มกันใด ๆ หรือผลขาดทุนสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีก่อน ๆ เว้นแต่ผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 ปี ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน

3.4.3.1.22 รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไร หรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ

3.4.3.1.23 รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทยโดยเฉพาะ

3.4.3.1.24 ค่าซื้อทรัพย์สิน และรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

3.4.3.1.25 ค่าของทรัพยากรของธรรมชาติที่สูญเสียหรือสิ้นไปเนื่องจากกิจการที่ทำ

3.4.3.1.26 ค่าของทรัพย์สิน นอกจากสินค้าที่ตีราคาต่ำลง ทั้งนี้ภายใต้มาตรา 65 ทวิ

3.4.3.1.27 รายจ่ายซึ่งผู้จ่ายพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

3.4.3.1.28 รายจ่ายใด ๆ ที่กำหนดจ่ายจากผลกำไรที่ได้เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีปีที่แล้ว

3.4.3.1.29 รายจ่ายที่มีลักษณะทำนองเดียวกับที่ระบุใน 1-19 ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา (สายหยุด มงคลทรง, 2553)

3.5 การหักค่าเสื่อมราคาแยกตามประเภททรัพย์สิน (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 การหักค่าเสื่อมราคาแยกตามประเภททรัพย์สิน

ประเภททรัพย์สิน	ร้อยละ
อาคาร	
- อาคารถาวร	5
- อาคารชั่วคราว	100
ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเสียไปได้	5
ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิการเช่า	
- กรณีไม่มีหนังสือสัญญาเช่า หรือมีหนังสือสัญญาเช่าที่มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้โดยเงื่อนไขในการต่ออายุนั้นเปิดโอกาสให้ต่อ ๆ ไป	10
- กรณีมีหนังสือสัญญาเช่าที่ไม่มีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้ หรือมีข้อกำหนดให้ต่ออายุการเช่าได้เพียงระยะเวลาอันจำกัด	100 หารด้วยจำนวนปีอายุการเช่าและอายุที่ต่อได้รวมกัน
ต้นทุนเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิในกรรมวิธีสูตรกู๊ด-วิลล์เครื่องหมายการค้า สิทธิประกอบกิจการตามใบอนุญาต	
ประเภททรัพย์สิน	ร้อยละ
- กรณีไม่จำกัดอายุการใช้	10
- กรณีจำกัดอายุการใช้	100 หารด้วยจำนวนอายุการใช้งาน
ทรัพย์สินอย่างอื่น ซึ่งโดยสภาพของทรัพย์สินนั้นสึกหรอหรือเสื่อมราคาได้ นอกจากที่ดินและสินค้า	20

ที่มา: ประมวลรัษฎากร (2543)

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจะต้องหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา โดยเลือกใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเมื่อได้เลือกใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไปและอัตราที่จะหักอย่างใดแล้ว ให้ใช้วิธีการทางบัญชีและอัตรานั้นตลอดไป จะเปลี่ยนแปลงได้ต่อเมื่อได้รับ

อนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมสรรพากรมอบหมายในกรณีที่ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงได้ และให้ถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับอนุมัตินั้น

4. หลักการทั่วไปเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543

พระราชบัญญัติใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร มีลักษณะและบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่อง ดังต่อไปนี้

บัญญัติขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 ตราขึ้นเมื่อ 31 มีนาคม พ.ศ. 2481 ปกติต้องมีพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่เนื่องจากยังทรงพระเยาว์และ เสด็จนิวัติยังต่างประเทศ จึงต้องมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ตามประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2480 ในที่ประกอบด้วย พลโทพระเจ้า วรวงค์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพยอาภา และพลเอก เจ้าพระยาพิชเยนทรโยธิน

เจตนารมณ์ในการตรา “เพื่อปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม” อันเป็น เครื่องกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์แห่งการใช้บังคับประมวลรัษฎากรทั้งปวง ใช้บังคับในวันที่ 1 เมษายน 2482

รูปแบบของประมวลกฎหมายทุกประมวลกฎหมาย ต้องมีพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนั้นๆ เช่น ประมวล กฎหมายอาญามี พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น ข้อยกเว้นประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์มีพระราชกฤษฎีกาให้ใช้บทบัญญัติแห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บทบัญญัติในประมวลกฎหมาย ต้องมีบทบัญญัติที่ เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ใช้ร่วมกัน กำหนดรวมไว้เป็นการทั่วไป (กฎหมายทั่วไป – Jus Generale) ในส่วนที่เป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขพิเศษ (กฎหมายพิเศษ – Jus Speciale) จะแยกไว้เป็นการเฉพาะ (กรมสรรพากร, 2556)

4.1 ภาษีอากรที่จัดเก็บก่อนใช้ประมวลรัษฎากร ได้แก่

4.1.1 พ.ร.บ. เงินรัชชูปาการ พ.ศ. 2468

4.1.2 พ.ร.บ. ลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119

4.1.3 พ.ร.บ. ลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร่อ้อย พ.ศ. 2464

4.1.4 พ.ร.บ. เปลี่ยนวิธีเก็บภาษียา ร.ศ. 119

4.1.5 ประกาศพระราชทาน ยกเงินอากรสวนใหญ่ค้างเก่า และเดินสำรวจต้นผลไม้ใหม่ สำหรับเก็บเงิน อากรสวนใหญ่ ร.ศ. 130

4.1.6 พ.ร.บ. ภาษีเงินได้ พ.ศ. 2475

4.1.7 พ.ร.บ. ภาษีการค้า พ.ศ. 2475

4.1.8 พ.ร.บ. อากรแสตมป์ พ.ศ. 2475

4.1.9 พ.ร.บ. ภาษีการธนาคารและการประกันภัย พ.ศ. 2476

4.1.10 ลำดับที่ (1) พ.ร.บ. เงินรัชชูปาการ พ.ศ. 2468 ยกเลิกไปโดยเด็ดขาด

4.1.11 ลำดับที่ (2) – (5) เปลี่ยนเป็นภาษีบำรุงท้องที่ตาม ลักษณะ 3

4.1.12 ลำดับที่(6) – (8) เปลี่ยนเป็นภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตามลักษณะ 2

4.1.13 พ.ร.บ. อากรแสตมป์ พ.ศ. 2475 ยกเลิกช้ากว่ากฎหมายอื่นๆ 2 เดือน คือ วันที่1 มิถุนายน 2482 พร้อมกับการใช้บังคับหมวด 6 อากรแสตมป์ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งก็ใช้บังคับล่าช้าไป 2 เดือนเช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องจากต้องให้เวลาแก่ผู้ครอบครองอากรแสตมป์ ตามกฎหมายเก่าได้นำมาแลกกับอากรแสตมป์ ใหม่ ซึ่งตาม ลักษณะที่ยกเลิกไป ได้แก่

ประมวลรัษฎากรเดิมมี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 4 ลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 143 และ และ ลักษณะ 3 ภาษีบำรุงท้องที่ตั้งแต่มาตรา 144 ถึงมาตรา 164

4.1.2 ประมวลรัษฎากรปัจจุบัน มี 2 ลักษณะ รวมทั้งสิ้น 113 มาตรา มี2 ลักษณะ คือ ลักษณะ 1 ข้อความเบื้องต้น (มาตรา 1 - มาตรา 4 ทศ รวม 26 มาตรา) และลักษณะ 2 ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร แบ่งเป็น 7 หมวด (รวม 285 มาตรา) ดังนี้

4.1.2.1 หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป (มาตรา 5 - มาตรา 13 รวม 14 มาตรา)

4.1.2.2 หมวด 1 ทวิ คณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร (มาตรา 13 ทวิ - มาตรา 13 อัฏฐ รวม 7 มาตรา)

4.1.2.3 หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน (มาตรา 14 - มาตรา 37 ทวิ รวม 31 มาตรา) มาตรา 14 ความหมาย “ภาษีอากรประเมิน” มาตรา 15 หลักกฎหมายพิเศษใช้บังคับก่อนหรือยกเว้นกฎหมายทั่วไป และมาตรา 16 เจ้าพนักงานประเมิน สามารถแบ่ง เป็น 3 ส่วน คือ ส่วน 1 การยื่นรายการและการเสียภาษี (มาตรา 17 - มาตรา 27 จัตวา รวม 16 มาตรา) ส่วน 2 การอุทธรณ์ (มาตรา 28 - มาตรา 34 รวม 7 มาตรา) และส่วน 3 บทกำหนดโทษ (มาตรา 35 - มาตรา 37 ทวิ รวม 5 มาตรา)

4.1.2.4 หมวด 3 ภาษีเงินได้ และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ (มาตรา 38 - มาตรา 76 ทวิ รวม 63 มาตรา) สามารถแบ่ง เป็น 3 ส่วนคือส่วน 1 ข้อความทั่วไป (มาตรา 38 - มาตรา 39 รวม 2 มาตรา) ส่วน 2 การเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา (มาตรา 40 - มาตรา 64 รวม 40 มาตรา) และส่วน 3 การเก็บภาษีจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา 65 - มาตรา 76 ทวิ รวม 5 มาตรา)

4.1.2.5 หมวด 4 ภาษีมูลค่าเพิ่ม(บัญชีอัตราภาษีเงินได้) (มาตรา 77 - มาตรา 90/5 รวม 115 มาตรา) ส่วน 1 ข้อความทั่วไป (มาตรา 77 - มาตรา 77/5 รวม 6 มาตรา) ส่วน 2 ความรับ

ผิดในการเสียภาษี (มาตรา 78 - มาตรา 78/3 รวม 4 มาตรา) ส่วน 3 ฐานภาษี (มาตรา 79 - มาตรา 79/7 รวม 8 มาตรา) ส่วน 4 อัตราภาษี (มาตรา 80 – มาตรา 80/2 รวม 3 มาตรา) ส่วน 5 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 81 - มาตรา 81/3 รวม 4 มาตรา) ส่วน 6 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีและการคำนวณภาษี (มาตรา 82 - มาตรา 82/18 รวม 19 มาตรา) ส่วน 7 การยื่นแบบและการชำระภาษี (มาตรา 83 - มาตรา 83/10 รวม 11 มาตรา) ส่วน 8 เครดิตภาษีและการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 84 - มาตรา 84/4 รวม 5 มาตรา) ส่วน 9 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (มาตรา 85 - มาตรา 85/19 รวม 20 มาตรา) ส่วน 10 ใบกำกับภาษี ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ (มาตรา 86 - มาตรา 86/14 รวม 15 มาตรา) ส่วน 11 การจัดทำรายงานและการเก็บรักษารายงานและหลักฐานเอกสาร (มาตรา 82 - มาตรา 82/18 รวม 19 มาตรา) ส่วน 12 อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน (มาตรา 88 - มาตรา 88/6 รวม 7 มาตรา) ส่วน 13 เบี้ยปรับ - เงินเพิ่ม (มาตรา 89 - มาตรา 89/2 รวม 3 มาตรา) ส่วน 14 บทกำหนดโทษ (มาตรา 90 - มาตรา 91/5 รวม 6 มาตรา)

4.1.2.6 หมวด 5 ภาษีธุรกิจเฉพาะ (มาตรา 91 - มาตรา 91/21 รวม 22 มาตรา)

4.1.2.7 หมวด 6 อากรแสตมป์ และบัญชีอัตราอากรแสตมป์ (มาตรา 103 – มาตรา 129 รวม 33 มาตรา)

4.1.3 มาตรา 103 บทนิยามศัพท์เกี่ยวกับอากรแสตมป์แบ่งออเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วน 1 การเสียอากร (มาตรา 104 - มาตรา 112 รวม 12 มาตรา) ส่วน 2 เบ็ดเตล็ด (มาตรา 113 - มาตรา 123 ตรี รวม 13 มาตรา) ส่วน 3 บทลงโทษ (มาตรา 124 - มาตรา 129 รวม 7 มาตรา)

4.1.4 บัญชีอัตราอากรแสตมป์ ลักษณะ 3 ภาษีบำรุงท้องที่ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

4.1.5 การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรต้องแก้ไขเพิ่มเติมด้วยกฎหมายแล้วจำนวน 57 ครั้ง ดังนี้

4.1.5.1 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จำนวน 37 ครั้ง

4.1.5.2 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร จำนวน 17 ครั้ง

4.1.5.3 กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์เดียวกัน ได้แก่ ประกาศของคณะปฏิวัติ จำนวน 2 ครั้ง ประกาศคณะรักษา ความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ จำนวน 1 ครั้ง

5. เปรียบเทียบระหว่างการบันทึกบัญชีตามพ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ.2543และการบันทึกบัญชีตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543

5.1 ความแตกต่างการบันทึกสินทรัพย์ (ดูตาราง ที่ 3)

ตารางที่ 3 การบันทึกสินทรัพย์

	หลักการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี	ประมวลรัษฎากร
รายจ่ายที่มีลักษณะเป็นทุน ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์		
1. รายจ่ายที่กิจการจ่ายไปเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจการ	✓	✓
2. กิจการคาดว่าอายุการใช้ประโยชน์เกิน 1 ปี	✓	ไม่ได้บันทึกเป็นสินทรัพย์
3. รายจ่ายในการต่อเติมทรัพย์สิน	✓	✓
4. รายจ่ายในการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สิน	✓	✓
5. รายจ่ายในการขยายออกของทรัพย์สิน	✓	✓
6. รายจ่ายที่ทำให้ทรัพย์สินดีขึ้น	✓	✓
การรับรู้ต้นทุน ของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์		
1. มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้สินทรัพย์	✓	ไม่บันทึก
2. สามารถวัดมูลค่าต้นทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ(จากการซื้อสินทรัพย์ , การได้รับบริจาคสินทรัพย์ , การแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ , การสร้างสินทรัพย์ขึ้นเอง	✓	✓
3. เมื่อได้สินทรัพย์มา	✓	✓
4. สินทรัพย์นั้นพร้อมใช้งานได้ตามประสงค์	✓	✓
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ		
1. ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์	✓	บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
2. นำไปหักค่าเสื่อมราคา	✓	บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
3. ถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม	ไม่มี	✓

ตารางที่ 3 การบันทึกสินทรัพย์ (ต่อ)

	หลักการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี	ประมวลรัษฎากร
การซื้อสินทรัพย์โดยการเช่าซื้อและผ่อนชำระ		
1. ราคาเงินสดถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์	✓	✓
2. ดอกเบี้ยเช่าซื้อถือเป็นค่าใช้จ่าย	บันทึกเป็นสินทรัพย์	✓
3. คิดค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าต้นทุน(ราคาเงินสด)	✓	✓
4. ราคาที่ต้องชำระทั้งหมดถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์	✓	✓
5. ดอกเบี้ยเช่าซื้อถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์หักค่าเสื่อมราคา	ไม่บันทึก	✓
6. คิดค่าเสื่อมราคาจากมูลค่าที่ต้องชำระทั้งหมด	✓	✓
ส่วนประกอบของต้นทุนที่ดินอาคาร อุปกรณ์		
1. ราคาที่ซื้อรวมอากรขาเข้าและภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้	✓	บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
2. ต้นทุนทางตรงอื่น	✓	บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
3. ค่าใช้จ่ายในการซื้อ	✓	✓
4. ราคาที่ซื้อ	✓	✓

5.2 ความแตกต่างการบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ (ดูตาราง ที่ 4)

ตารางที่ 4 การบันทึกค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

	หลักการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี	ประมวลรัษฎากร
1. คิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินเมื่อพร้อมใช้งาน	✓	✓
2. ปันส่วนอย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งาน	✓	✓
3. ให้หักค่าเสื่อมราคาอย่างสม่ำเสมอและทบทวนอายุการใช้งานทรัพย์สินอย่างน้อยปีละครั้ง	✓	ไม่ให้ทบทวน
4. การหักค่าเสื่อมราคาของรถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสาร คำนวณจากมูลค่าต้นทุนทั้งหมด	✓	บันทึกแต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท
5. ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานให้หยุดคิดค่าเสื่อมราคา	✓	บันทึกตลอดเวลา
6. ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ถือเป็นรายจ่าย	✓	✓
7. หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา ณ วันที่ได้มา	✓	✓
8. เมื่อคำนวณวิธีหรืออัตราใดต้องใช้อัตรานั้นตลอดไป เว้นแต่จะขออนุมัติอธิบดีกรมสรรพากร	✓	✓
9. ต้นทุนของทรัพย์สินที่จะหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาต้องใช้มูลค่าทั้งหมดตามสัญญาเช่าซื้อ	✓	✓

5.3 ความแตกต่างการบันทึกรายได้ (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 การบันทึกรายได้

	หลักการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี	ประมวลรัษฎากร
ความหมายของรายได้		
1. การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปแบบของกระแสเงินสดเข้า	✓	✓
2. การเพิ่มค่าของสินทรัพย์	✓	ไม่บันทึก
3. การลดลงของหนี้สิน.	✓	✓
4. เงินได้ รวมถึงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นๆ ที่สามารถคำนวณได้เป็นเงิน	✓	✓
5. เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้เครดิตภาษี	ไม่บันทึก	✓
ประเภทของรายได้		
1. รายได้หลัก (รายได้จากการขายหรือบริการ)	✓	✓
2. รายได้อื่น (ผลพลอยได้จากการประกอบกิจการ)	✓	✓
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		
1. ผู้ขายได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนให้กับผู้ซื้อแล้ว	✓	✓
2. กิจการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ	✓	✓
3. สามารถวัดมูลค่าต้นทุนได้	✓	✓
4. เกณฑ์สิทธิ	✓	✓
5. วัดขั้นความสำเร็จของรายการบัญชี	✓	✓
6. เมื่อการให้บริการสิ้นสุดในรอบบัญชีนั้น	✓	✓
7. ตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ	บันทึกทั้งจำนวน	✓
8. ตามอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ	บันทึกทั้งจำนวน	✓
วัดมูลค่าของรายได้		
ราคาตลาด(Market Price) หมายถึงราคาที่พึงซื้อพึงขายกันในตลาด หรือตามใบราคา ถ้าสินค้าชนิดเดียวกันมีหลายราคาให้ใช้ราคาสูงสุด	✓	✓

5.4 ความแตกต่างการบันทึกค่าใช้จ่าย (ดูตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 การบันทึกค่าใช้จ่าย

	หลักการบัญชีและมาตรฐานการบัญชี	ประมวลรัษฎากร
1. รายการที่เกิดจากการขาดทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินงาน	✓	✓
2. จะรับรู้เมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจลดลง	✓	ไม่บันทึก
3. สามารถวัดค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ	✓	✓
4. บันทึกตามที่เกิดขึ้นจริงทั้งจำนวน	✓	บันทึกได้บางส่วน
5. รายจ่ายต้องห้าม ไม่สามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน	บันทึกได้ทั้งจำนวน	✓
6. ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักเป็นค่าใช้จ่ายสามารถนำมาหักเป็นค่าให้จ่ายได้ตามเงื่อนไข	บันทึกได้ทั้งจำนวน	✓
7. สิทธิประโยชน์ทางภาษี	✓	✓

6. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

"วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม" ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 หมายถึงกิจการผลิตสินค้ากิจการให้บริการและกิจการค้าส่งและค้าปลีก หรือกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศ (กรมสรรพากร, 2554)

กิจการผลิตสินค้าหมายความครอบคลุมถึง การผลิตที่เป็นลักษณะของการประกอบการอุตสาหกรรมทุกประเภท โดยความหมายที่เป็นสากลของการผลิตก็คือการเปลี่ยนรูปวัตถุให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ด้วยเครื่องจักรกล หรือเคมีภัณฑ์โดยไม่คำนึงว่างานนั้นทำโดยเครื่องจักรหรือด้วยมือ ทั้งนี้กิจการผลิตสินค้าในที่นี้รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตรอย่างง่ายที่มีลักษณะเป็นการอุตสาหกรรม การผลิตที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจชุมชน และการผลิตที่เป็นการประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือนด้วยกิจการการบริการ หมายความครอบคลุมถึง การศึกษาการสุขภาพ การบันเทิง การขนส่ง การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ การโรงแรมและหอพักการภัตตาคารการขายอาหารการขายเครื่องดื่มของภัตตาคารและร้านอาหาร การให้บริการเช่าสิ่งบันเทิง

และการพักผ่อนหย่อนใจ การให้บริการส่วนบุคคล บริการในครัวเรือน บริการที่ให้กับธุรกิจ การซ่อมแซมทุกชนิด และการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว

กิจการค้าส่งและค้าปลีก หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับการค้า โดยที่การค้าส่ง หมายถึง การขายสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้แก้ผู้ค้าปลีกผู้ใช่ในงานอุตสาหกรรม งานพาณิชย์กรรม สถาบันผู้ใช้ในงานวิชาชีพ และรวมทั้งการขายให้แก่ผู้ค้าส่งด้วยกันเอง ส่วนการค้าปลีก หมายถึงการขายโดยไม่มีการเปลี่ยนรูปสินค้าทั้งสินค้าใหม่และสินค้าใช้แล้วให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อการบริโภคหรือการใช้ประโยชน์เฉพาะส่วนบุคคลในครัวเรือน การคำในที่นี้มีความหมายรวมถึง การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนการซื้อขาย สถานีบริการน้ำมัน และสหกรณ์ผู้บริโภค

หน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยจะใช้กำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามกฎกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ.2543 โดยสามารถแบ่งได้ ดังนี้ (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 การแบ่ง SME ขนาดย่อมและขนาดกลาง

ลักษณะวิสาหกิจ	การจ้างงาน (คน)		จำนวนสินทรัพย์ถาวร (ล้านบาท)	
	ขนาดย่อม	ขนาดกลาง	ขนาดย่อม	ขนาดกลาง
กิจการผลิตสินค้า	ไม่เกิน 50	51-200	ไม่เกิน50	51-200
กิจการการบริการ	ไม่เกิน 50	51-200	ไม่เกิน50	51-200
การบริการค้าส่ง	ไม่เกิน 25	26-50	ไม่เกิน50	51-100
การบริการค้าปลีก	ไม่เกิน 15	16-30	ไม่เกิน30	31-60

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, กฎระเบียบ,นิยามSME, เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.sme.go.th/th/index.php/about-osmep/law/law-osmep/136-cat-define-smes

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจน์กนก เพิ่มสันติธรรม (2544) กล่าวว่ากิจการต้องจัดทำงบการเงินตามหลักบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ซึ่งเป็นซึ่งเป็นวิธีการบัญชีที่ยอมรับโดยกฎหมายบัญชี หลักการบัญชีที่รองรับทั่วไปรับรู้และให้ความสำคัญกับการบันทึกรายการอย่างถูกต้องตามเนื้อหาความเป็นจริง เพื่อให้งบแสดงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด อย่างสมเหตุสมผลตรงต่อความเป็นจริงและให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนด

ต่างๆ เพื่อทำการปรับปรุงรายการที่บันทึกไว้ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ให้เป็นไปตามเกณฑ์ทางภาษีอากรที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากร

ในการบันทึกมูลค่าสินทรัพย์ในบัญชี ประมวลรัษฎากรกำหนดให้บันทึกในราคาที่สินทรัพย์นั้นได้มาโดยห้ามไม่ให้ตีราคาสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือปรับลดลง แต่ในทางบัญชีสามารถปรับเปลี่ยนแปลงราคาใหม่ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทางธุรกิจ สำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่มีค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ ได้มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่ต้องใช้ในการแปลงค่าเป็นเงินตราไทย ณ วันสิ้นสุดงวดบัญชี กรณีเงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้นั้น กฎหมายภาษีอากรได้กำหนดให้เงินได้บางประเภทถือเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งๆ ที่ไม่ใช่รายได้ตามคำนิยามในแม่บททางบัญชี เงินได้บางประเภทกฎหมายภาษีอากรยกเว้นให้ไม่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษี แต่ในทางบัญชีต้องบันทึกเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน ประเด็นทางด้านค่าใช้จ่าย กฎหมายภาษีอากรได้จำกัดการหักรายจ่ายบางประเภทที่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รายจ่ายบางประเภทถูกห้ามไม่ให้หักจากเงินได้ และรายจ่ายบางประเภทกฎหมายภาษีอากรยอมให้หักเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งตามหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป จะรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนได้เมื่อเป็นไปตามคำนิยาม และมีหลักฐานสนับสนุนการลงบัญชี

ดังนั้นถ้าไม่มีเงื่อนไขที่กำหนดเป็นกรณีพิเศษ การบันทึกรายการตามหลักเกณฑ์ภาษีอากร จะใช้หลักการเดียวกันกับการบันทึกตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป จะมีบางรายการเท่านั้นที่มีหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรได้กำหนดเงื่อนไขการคำนวณไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นประโยชน์และความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี

ชนกานต์ จุลาสัย (2554) กล่าวว่า กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการคำนวณกำไรสุทธิตามเกณฑ์สิทธิและเกณฑ์อื่น ด้านหลักเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิทางภาษีตามมาตรา 65 ทวิ ด้านหลักเกณฑ์รายจ่ายที่ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา 65 ตรี ด้านเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยื่นรายการและชำระภาษี ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี สำนักงานสรรพากรจัดให้มีการอบรมให้แก่ผู้ทำบัญชีในเรื่องความแตกต่างของหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานบัญชีกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากร และควรอบรมเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรที่มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ ผู้ทำบัญชีควรศึกษาและทบทวนกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นประจำ เจ้าของกิจการควรให้ความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล จัดหาพนักงานบัญชีที่มีความรู้ ความชำนาญในกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล และให้การสนับสนุนแก่พนักงานในการอบรมพัฒนาความรู้

สุภาพร เพ่งพิศ (2553) กล่าวว่าการเปรียบเทียบการใช้ความรู้ที่มีผลต่อปัญหาในการจัดทาบัญชี ได้แก่ การใช้ความรู้ด้านวิชาชีพบัญชีบริหาร และการใช้ความรู้ด้านการวางระบบบัญชีมี

ผลต่อปัญหาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการประสานงานกับลูกค้า ด้านการปฏิบัติงานของผู้ทาบัญชี ด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการทาบัญชี และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทาบัญชีนอกจากนี้

เรื่องของมาตรฐานการบัญชีไม่สอดคล้องกับการบัญชีภาษีอากรและข้อกฎหมายของกรมสรรพากร มีปัญหาในการตรวจสอบและมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีต้องการให้มีการประสานงานกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการวางแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี หรือมีหน่วยงานที่ปรึกษาให้ค่าตอบที่สามารถอ้างอิงได้ ในปฏิบัติงานโดยภาครัฐ ในด้านการใช้ความรู้วิชาชีพสาหรับบัณฑิตให้จัดการเรียนมุ่งเน้นความรู้ด้านการปฏิบัติงาน การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ความรู้ด้านการบัญชีภาษีอากร โดยการฝึกปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีอันเนื่องจากค่าตอบแทนในการรับทาบัญชีด้วย

สายหยุด มงคลกุล (2553) กล่าวว่า ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมีปัญหาสูงสุดด้านสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่ายและปัญหาเรื่องการรับรู้รายได้ ปัญหาภาษีมูลค่าเพิ่ม มีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขายและปัญหาด้านภาษีซื้อผู้ทำบัญชี มีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม ในการบันทึกบัญชี หรือสงสัยเกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ควรขอคำแนะนำจากผู้ตรวจสอบบัญชี หรือหน่วยงานกรมสรรพากร ส่วนด้านกรมสรรพากรก็ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอ

ศศิธร ทับจันทร์ (2553) กล่าวว่า การนำเสนองบการเงิน งบการเงินต้องแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการโดยถูกต้อง การแสดงข้อมูลโดยถูกต้องคือการเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และเงื่อนไขต่าง ๆ ตามคำนิยามและเกณฑ์การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในแม่บทการบัญชี การนำเสนองบการเงินซึ่งได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมให้เหมาะสมแก่กรณีถือได้ว่างบการเงินนั้นนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีต้องเปิดเผยถึงการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างชัดเจน

ลีลานุช แก้วหล้า (2552) กล่าวว่าองค์กรธุรกิจและกรมสรรพากรควรมีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้แก่ผู้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการออกกฎหมาย ข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ใหม่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อให้ผู้ทำบัญชีหรือผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้ในทันทีและปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ประมวลรัษฎากรบัญญัติไว้ซึ่งจะส่งผลให้การเสียภาษีขององค์กรธุรกิจเป็นไปอย่างถูกต้องและประหยัด เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการศึกษาข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้การสำรวจด้วยการออกแบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความจากหนังสือต่างๆ และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษามีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระเบียบ การสำรวจครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาข้อมูล
4. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จดทะเบียนจัดตั้งในรูปแบบบริษัทในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 489,066 บริษัท (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558)

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณวิธีของ Yamane (Yamane 1973: 887, อ้างใน จิดาภา จิตรักษา, 2552) จากสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มประชากร

N = ขนาดของประชากร

e = แทนความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง = 5 %

แทนค่า

$$n = \frac{489,066}{1+489,066(0.05)^2}$$

n = 400 ราย

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 400 ราย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาจากแบบสอบถามการบันทึกบัญชี ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากรของ SME ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) เกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบสามารถเลือกคำตอบที่ตรงกับลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี ตามมาตรฐานบัญชี และตามประมวลรัฐฎากรของผู้ทำบัญชี ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

3. การสร้างและพัฒนาข้อมูล

ขั้นที่ 1 สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาจากเอกสาร และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง มีกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพ โดยสร้างคำถามตามกรอบประเด็นที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ผู้ชำนาญ 3 คน

ขั้นที่ 3 แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำการ ตรวจสอบความสอดคล้อง (Consistency) และประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้วิธีค่าดัชนีความสอดคล้อง(IC) ตลอดจนตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา (จิดาภา จิตรักษา, 2552: 45) ผลการคำนวณค่า IC พบว่ามีค่าระหว่าง 0.70-1.00 โดยไม่มีข้อคำถามใดที่มีค่า IC ต่ำกว่า 0.50จึงทำการปรับปรุงแก้ไขความชัดเจน

ของภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้ชำนาญการ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ทดสอบ (Try-out) กับ SME ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 ราย

ขั้นที่ 4 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)ใช้วิธีการหาสัมประสิทธ์แอลฟ่า (Coefficient) ของครอนบัด (Cronbanch) (จิดาภา จิตรักษา, 2552: 45) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ.0.80

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้มาหาจุดบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

ขั้นที่ 7 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลการวิจัย และสรุปผล

4. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่ เดือน กันยายน 2558 - เดือน มิถุนายน 2559 โดยมีระยะเวลาในการดำเนินงานดังนี้ (ดูตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงระยะเวลาดำเนินงาน

รายการ	2558				2559					
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.
ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญ	←	→								
ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	←	—	—	—	—	→				
เก็บและรวบรวมข้อมูล						←	—	→		
วิเคราะห์ข้อมูล							←	—	—	→
สรุปผลการวิจัย								←	—	→
นำเสนอผลงานวิจัย									←	→
ทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	←	—	—	—	—	—	—	—	—	→

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาถึงความแตกต่างความแตกต่างการบันทึกบัญชี ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร ในครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของกิจการ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบคำถาม และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย แนวคำถามจะเกี่ยวข้องกับเหตุผล และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร ของ SME ที่จดทะเบียนเป็นบริษัท ในเขตกรุงเทพมหานคร

5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการและบทความต่างๆ เพื่อศึกษาวิจัยในประเด็นนี้ การทบทวนทฤษฎีทำให้ได้กรอบแนวคิดและเค้าโครงในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง และดำเนินตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่คำเลือกแล้วทั้งหมดลงหมายเลขประจำฉบับ โดยเรียงลำดับจาก 001-400

6.2 จัดทำคู่มือลงรหัส (Code Book)

6.3 นำข้อมูลทั้งหมดมาลงรหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

6.4 วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยในทางสังคมศาสตร์ ช่วยในการประมวลผลข้อมูลโดยระเบียบวิธี สถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อแสองภาพรวมของตัวแปรที่มีระดับการวัดแบบช่วง

6.5 แปลความหมายของข้อมูลตามประเด็นคำถามเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมโดยค่าเฉลี่ยของระดับคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ช่วง ตามลำดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัยต่างๆ (จิดาภา จิตรักษา, 2552) ดังนี้

ในการแปรผลที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้การวัดข้อมูลนามบัญญัติ (Nominal Scale) เช่น ค่าเฉลี่ยทางสถิติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของข้อมูลตามประเด็นคำถามเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยค่าเฉลี่ยของระดับคะแนน แบ่งออกเป็น 5 ช่วง ตามลำดับความสำคัญที่มีต่อปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ในการแปรผลที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้การวัดข้อมูลนามบัญญัติ (Nominal Scale) ใช้สถิติทดสอบ Chi-square for independent test

6.6 วิเคราะห์ความแตกต่างในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชีและประมวลรัษฎากร

6.7 สังเคราะห์ความเหมาะสม รูปแบบ และหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม

6.8 สรุปผลการศึกษา ตลอดจนเสนอคำแนะนำ และการจัดทำรูปเล่ม เพื่อรายงานผลต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถแบ่งได้เป็น 3 หัวข้อ ได้แก่

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลการบันทึกบัญชี
3. ความสัมพันธ์ จากการใช้สถิติทดสอบ Chi-square

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	192	48.0
	หญิง	208	52.0
	รวม	**400**	**100.0**
อายุ	20-25ปี	46	11.5
	26-30ปี	126	31.5
	31-35ปี	157	39.3
	36-40ปี	51	12.8
	40ปีขึ้นไป	20	5.0
	รวม	**400**	**100.0**

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
อายุ	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	66	16.5
	ปวส /อนุปริญญา	53	13.3
	ปริญญาตรี	247	61.8
	ปริญญาโท	34	8.5
	รวม	**400**	**100.0**
ระยะเวลาการดำเนินงาน	ตำกว่า 5 ปี	207	51.8
	6-10 ปี	51	12.8
	10-15ปี	130	32.5
	มากกว่า 15 ปี	12	3.0
	รวม	**400**	**100.0**
ลักษณะของกิจการ	บริษัทจำกัด	238	59.5
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	53	13.3
	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคล	109	27.3
	รวม	**400**	**100.0**
ประเภทกิจการ	ธุรกิจการผลิต	131	32.8
	ธุรกิจการจัดจำหน่าย	83	20.8
	ธุรกิจการบริการ	186	46.5
	รวม	**400**	**100.0**
จำนวนพนักงานของกิจการ	ไม่เกิน 15 คน	129	32.3
	16-25 คน	35	8.8
	25-50 คน	179	44.8
	51-100 คน	41	10.3
	100-200 คน	8	2.0
	มากกว่า 200คน	8	2.0
	รวม	**400**	**100.0**

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
ข้อมูลทางการบัญชีที่ท่านให้ความสำคัญ	สินทรัพย์	113	28.3
	หนี้สิน	15	3.8
	รายได้	262	65.5
	ส่วนของเจ้าของ	3	.8
	ค่าใช้จ่าย	3	.8
	รวม	**400**	**100.0**
กิจการของท่านจัดทำบัญชีโดย	ใช้บริการสำนักงานบัญชี	202	50.5
	จัดทำบัญชีเอง	158	39.5
	ทั้งจัดทำบัญชีเองและใช้บริการสำนักงานบัญชี	32	8.0
	รวม	**400**	**100.0**
ระดับความรู้นักบัญชีหรือพนักงานบัญชีของกิจการ	ปวช.ปวส.	100	25.0
	ปริญญาตรี	273	68.3
	ปริญญาโท	27	6.8
	รวม	**400**	**100.0**
วิธีการจัดทำบัญชี	จัดทำด้วยระบบมือ	70	17.5
	ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	314	78.5
	ใช้คอมพิวเตอร์แต่ไม่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	16	4.0
	รวม	**400**	**100.0**

ตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของผู้ทำบัญชี ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน208 คน(39.3%) และเป็นเพศชาย จำนวน192 คน(48.0%) ส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 31-35 ปี จำนวน157 คน(48.0%) รองลงมาอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน126 คน(31.5%) และน้อยที่สุดมีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน20 คน(5.0%)ระดับการศึกษาของผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับปริญญาตรี จำนวน247 คน(61.8%) รองลงมาระดับปวช. จำนวน66 คน(16.5%) และระดับปริญญาโท จำนวน 34 คน(8.5%)ระยะเวลา

การดำเนินงานของกิจการส่วนใหญ่ มีระยะเวลาต่ำกว่า 5 ปี จำนวน207 บริษัท (51.8%)รองลงมามีระยะเวลาการดำเนินงาน 10-15 ปี จำนวน 130 บริษัท(32.5%) และระยะเวลาการดำเนินงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 12 บริษัท(3.0%)ลักษณะของกิจการส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด จำนวน 238 บริษัท (59.5%)รองลงมาเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน109 บริษัท (27.3.0%)และห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 53 บริษัท(13.3%) ประเภทของกิจการเป็นธุรกิจบริการ จำนวน 186 บริษัท (46.5%)รองลงมาธุรกิจการผลิต จำนวน 131 บริษัท (32.3%) และธุรกิจการจัดจำหน่าย จำนวน 83 บริษัท (20.8%) จำนวนพนักงานของกิจการจำนวน 25-50 คน จำนวน 179 บริษัท (44.8%) จำนวนไม่เกิน 15 คน จำนวน 129 บริษัท (32.3%) และจำนวน 100-200 คน เท่ากับ มากกว่า 200คน จำนวน 8 บริษัท (2.0%)ข้อมูลทางการบัญชีที่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านรายได้ จำนวน 262 บริษัท (65.5%)รองลงมาด้านสินทรัพย์ จำนวน 113 บริษัท (28.3%) ด้านหนี้สิน จำนวน 15 บริษัท (3.8%)และให้ความสำคัญน้อยที่สุด ส่วนของเจ้าของ และค่าใช้จ่าย จำนวน 3 บริษัท (0.8%) กิจการจัดทำบัญชีมากที่สุดโดยใช้สำนักงานบัญชี จำนวน 202 บริษัท (50.5%)รองลงมา จัดทำบัญชีด้วยพนักงานของกิจการ จำนวน 158 บริษัท (39.5%)และใช้สำนักงานบัญชีจัดทำบัญชีด้วยพนักงานของกิจการ จำนวน 32 บริษัท (8.0%)วิธีการจัดทำบัญชี ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป จำนวน 314 บริษัท (78.5%)รองลงมา จัดทำบัญชีด้วยมือ จำนวน 70 บริษัท (17.5%)และใช้คอมพิวเตอร์แต่ไม่ใช่โปรแกรมสำเสร็จรูป จำนวน 16 บริษัท (4.0%)

2. ข้อมูลการบันทึกบัญชี

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกสินทรัพย์

การบันทึกบัญชี	เห็นควรตามประมวลรัษฎากร		เห็นควรตามมาตรฐานบัญชี		อื่นๆ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี	195.00	48.75	205.00	51.25	-	-
การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต	162.00	40.50	238.00	59.50	-	-

ตาราง ที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกสินทรัพย์ (ต่อ)

การบันทึกบัญชี	เห็นควรตามประมวลรัษฎากร		เห็นควรตามมาตรฐานบัญชี		อื่นๆ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์	165.00	41.25	231.00	57.75	4.00	1.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา	160.00	40.00	240.00	60.00	-	-
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ	176.00	44.00	224.00	56.00	-	-
การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	130.00	32.50	270.00	67.50	-	-
การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร	136.00	34.00	264.00	66.00	-	-
ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน	154.00	38.50	246.00	61.50	-	-

ตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง การบันทึกสินทรัพย์เรื่องที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชี บันทึกเป็นสินทรัพย์ จำนวน 205 คน (51.25%) และ เห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากร ไม่บันทึกเป็นสินทรัพย์ จำนวน 195 คน (48.75%) การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคตส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์ จำนวน 238 คน (59.50%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นสินทรัพย์ จำนวน 162 คน (40.50%) ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์ จำนวน 231 คน (57.75%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย จำนวน 165 คน (42.25%) ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา

ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์นำไปหักค่าเสื่อมราคาได้ จำนวน 240 คน (56.00%) เห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม จำนวน 224 คน (48.75%) การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าเสื่อมราคา จำนวน 270 คน (67.50%) การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกค่าเสื่อมราคาจากต้นทุนทั้งหมด จำนวน 264 คน (66.00%) ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีหยุดคิดค่าเสื่อมราคา จำนวน 246 คน (61.50%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกค่าเสื่อมราคาตลอด จำนวน 154 คน (38.50%)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกรายได้

การบันทึกบัญชี	เห็นควรตามประมวลรัษฎากร		เห็นควรตามมาตรฐานบัญชี		อื่นๆ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเพิ่มค่าของสินทรัพย์	137.00	34.25	251.00	62.75	-	-
เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี	203.00	50.75	193.00	48.25	4.00	1.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ	136.00	34.00	260.00	65.00	4.00	1.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ	127.00	31.75	269.00	67.25	4.00	1.00

ตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง การบันทึกรายได้เรื่องการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบันชีบันทึกเป็นรายได้ จำนวน 251 คน (62.75%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นรายได้ จำนวน 137 คน (34.25%) เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นรายได้ จำนวน 203 คน (50.75%) รองลงมาเห็นด้วยกับการบันทึก

แบบมาตรฐานทางบัญชีไม่ได้บันทึกเป็นรายได้ จำนวน 193 คน (48.25%) และอื่นๆ จำนวน 4 คน (1.00%) รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน จำนวน 260 คน (65.00%) รองลงมาเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกตามที่เกิดขึ้นจริง จำนวน 136 คน (34.00%) และอื่นๆ จำนวน 4 คน (1.00%) รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน จำนวน 269 คน (67.25%) รองลงมาเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกตามที่เกิดขึ้นจริง จำนวน 127 คน (31.75%) และอื่นๆ จำนวน 4 คน (1.00%)

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละ การบันทึกค่าใช้จ่าย

การบันทึก	เห็นควรตามประมวลรัษฎากร		เห็นควรตามมาตรฐานบัญชี		อื่นๆ	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง	156.00	39.00	244.00	61.00	-	-
การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง	161.00	40.25	239.00	59.75	-	-
รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน	163.00	40.75	237.00	59.25	-	-
ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข	146.00	36.50	254.00	63.50	-	-

ตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง การบันทึกค่าใช้จ่ายเรื่องประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย จำนวน 244 คน (61.00%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย จำนวน 156 คน (39.00%) การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน จำนวน 239คน (59.75%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วน จำนวน 161 คน (40.25%) รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวนส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการบันทึกแบบ

มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน จำนวน 237 คน (59.25%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วนจำนวน 163 คน (40.75%) ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน จำนวน 254 คน (63.50%) และเห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไข จำนวน 146 คน (36.50%)

3. การใช้สถิติทดสอบ Chi-square

ตารางที่ 13 แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและอายุของกิจการ

การบันทึกบัญชี	Chi-Square	P-Valve.
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี	8.54	.04
การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต	18.76	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์	80.30	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา	63.10	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ	8.05	.03
การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	22.38	.00
การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร	32.01	.00
ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน	27.05	.00
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง	7.91	.04
การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง	10.16	.03
รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน	10.08	.03
ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข	36.62	.00
การเพิ่มค่าของสินทรัพย์	35.68	.00
เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี	24.60	.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ	33.10	.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ	26.39	.00

ตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง อายุของกิจการส่งผลต่อการบันทึกบัญชีด้านการบันทึกที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี โดยมีค่า Chi-Square 8.54และค่าP-Valve.0.04 การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคตChi-Square 18.76 P-Valve 0.00 ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์Chi-Square 80.30 P-Valve0.00ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคาChi-Square 63.10 P-Valve0.00ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ Chi-Square8.05 P-Valve0.03การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้งChi-Square 22.38 P-Valve0.00การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร Chi-Square 32.01 P-Valve 0.00ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานChi-Square 27.05 P-Valve0.00 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง Chi-Square 7.91P-Valve0.04 การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง Chi-Square 10.16 P-Valve0.03 รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน Chi-Square 10.08 P-Valve0.03 ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข Chi-Square 36.62 P-Valve 0.00 การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ Chi-Square35.68 P-Valve0.00 เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี Chi-Square24.60 P-Valve0.00 รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการChi-Square 33.10P-Valve0.00 รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จChi-Square 26.39 P-Valve0.00 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและระยะเวลางานดำเนินงาน

การบันทึกบัญชี	**Chi-Square**	**P-Valve.**
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี	2.10	.04
การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต	12.37	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์	16.85	.01
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา	2.60	.04
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ	11.27	.01
การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	.293	.03

ตารางที่ 14 แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและระยะเวลางานดำเนินงาน

การบันทึกบัญชี	Chi-Square	P-Valve.
การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร	2.58	.04
ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน	1.25	.03
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง	8.67	.03
การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง	2.10	.01
รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน	12.37	.04
ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข	4.41	.02
การเพิ่มค่าของสินทรัพย์	42.68	.00
เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี	53.43	.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ	38.48	.00
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ	41.46	.00

ตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาการดำเนินงานส่งผลต่อการบันทึกบัญชีด้านการบันทึก ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี โดยมีค่าChi-Square 2.10 P-Valve 0.04การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต Chi-Square 12.37 P-Valve.0.00ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์ Chi-Square 16.85 P-Valve.0.01ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะนำไปหักค่าเสื่อมราคาChi-Square 2.60P-Valve.0.04ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ Chi-Square 11.27 P-Valve.0.01การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง Chi-Square.293 P-Valve.0.03การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร Chi-Square 2.58 P-Valve.0.04ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานChi-Square 1.25P-Valve.0.03 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง Chi-Square 8.67P-Valve.0.03 การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง Chi-Square 2.10P-Valve.0.01 รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน Chi-Square 12.37 P-Valve.0.04 ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข Chi-Square 4.41 P-Valve 0.02 การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ Chi-Square 42.68 P-Valve.0.00เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี Chi-Square 53.43 P-Valve.0.00 รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วน

ระยะเวลาที่ให้บริการ Chi-Square 38.48 P-Valve.0.00 รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จChi-Square 41.46P-Valve.0.00 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 15 แสดงความสัมพันธ์การบันทึกบัญชีและข้อมูลทางการบัญชีที่บริษัทให้ความสำคัญ

การบันทึกบัญชี	Chi-Square	P-Valve.
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี	16.40	.00
การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต	23.43	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์	122.13	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา	20.08	.00
ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ	19.07	.00
การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	11.48	.04
การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร	22.93	.00
ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน	12.98	.02
ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง	14.23	.01
การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง	20.50	.00
รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน	20.32	.00
ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข	27.94	.00
การเพิ่มค่าของสินทรัพย์	28.67	.01
เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี	20.78	.02
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ	21.07	.02
รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ	26.13	.00

ตารางที่ 15 แสดงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลทางการบัญชีที่บริษัทให้ความสำคัญส่งผลต่อการบันทึกบัญชี ด้านการบันทึกที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี Chi-Square 16.40 P-Valve.0.00 การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้

ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต Chi-Square 23.43 P-Valve.0.00 ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์ Chi-Square 122.13 P-Valve.0.00 ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา Chi-Square 20.08 P-Valve.0.00ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ Chi-Square 19.07 P-Valve.0.00การบันทึกค่าเสื่อมราคามีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง Chi-Square 11.48 P-Valve.0.04การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร Chi-Square 22.93 P-Valve.0.00 ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน Chi-Square 12.98 P-Valve.0.02 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง Chi-Square14.23 P-Valve.0.01 การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริงChi-Square 20.50 P-Valve.0.00 รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน Chi-Square 20.32 P-Valve.0.00 ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข Chi-Square27.94P-Valve.0.00 การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ Chi-Square 28.67 P-Valve.0.01 เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี Chi-Square 20.78 P-Valve.0.02รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ Chi-Square 21.07 P-Valve.0.02รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ Chi-Square 26.13 P-Valve.0.00 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

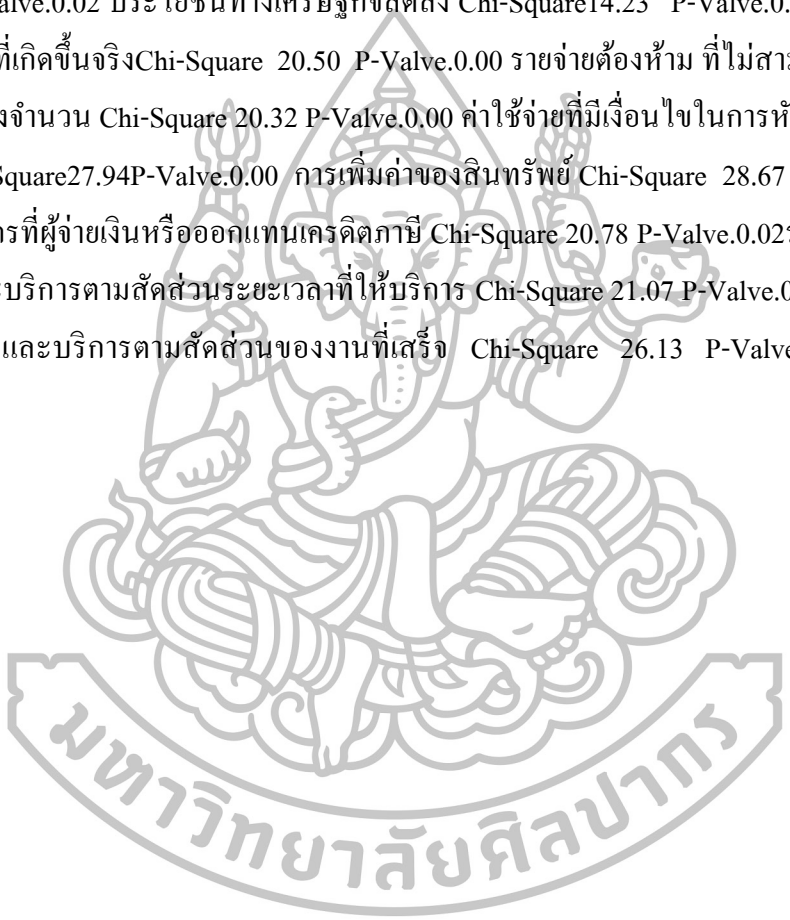

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชีกับประมวลรัษฎากร ผู้ทำการวิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถามสามารถ สรุปผลได้ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลสรุปได้ว่า ผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 52 มีอายุ ระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.3 การศึกษาของผู้ทำบัญชี ระดับปริญญาตรี เป็นร้อยละ 61.8 ระยะเวลาการดำเนินงานของกิจการส่วนใหญ่ มีระยะเวลาต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.8 ลักษณะของกิจการส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัด คิดเป็นร้อยละ 59.5 ประเภทของกิจการเป็นธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 46.5 จำนวนพนักงานของกิจการจำนวน 25-50 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 ข้อมูลทางการบัญชีที่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านรายได้ คิดเป็นร้อย 65.5 ผลการศึกษาพบว่า

1. จากการศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทผู้ประกอบการมีความเข้าใจในการจัดทำบัญชีส่วนใหญ่เห็นด้วยกับ การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี

2. จากการศึกษาความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามประมวลรัษฎากรของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัท

3. จากการศึกษาการความแตกต่างในการบันทึกบัญชี ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านสินทรัพย์ 2. ด้านรายได้ 3.ด้านค่าใช้จ่าย.

4. หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการภาษีเงินได้นิติบุคคลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง จากการศึกษาพบว่าการบันทึก

บัญชีของSME ทีจัดตั้งขึ้นในรูปแบบบริษัท ควรปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เป็นไปตามการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานบัญชีเพื่อให้เป็นไปมาตรฐานเดียว

อภิปรายผลการวิจัย

ด้านสินทรัพย์ ได้แก่

1.การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต และการประมาณหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์ จากการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์ เนื่องจากการบันทึกเป็นทรัพย์สามรถนำไปหักเป็นค่าเสื่อมราคาได้ และยังสามารถบันทึกเป็นตันทุนที่แท้จริงของบริษัท สอดคล้องกับกาญจน์กนก เพิ่มสันติธรรม (2544:บทคัทย่อ) กล่าวว่า ในการบันทึกมูลค่าสินทรัพย์ในบัญชี ประมวลรัษฎากรกำหนดให้บันทึกในราคาที่สินทรัพย์นั้นได้มาโดยห้ามไม่ให้ตีราคาสินทรัพย์เพิ่มขึ้นหรือปรับลดลง แต่ในทางบัญชีสามารถปรับเปลี่ยนแปลงราคาใหม่ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมทางธุรกิจ

2. ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคาจากการสำรวจการกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์นำไปหักค่าเสื่อมราคา เนื่องจากการบันทึกเป็นสินทรัพย์ สารารถนำไปหักค่าเสื่อมราคารายปีที่มีการประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ซึ่งสอดคล้องกับศศิธร ทับจันทร์ (2553)

3. การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และการบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสารจากการสำรวจประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าเสื่อมราคา เนื่องจากการทบทวนค่าเสื่อมราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสารสามารถทำให้ทราบถึงต้นทุนของค่าเสื่อมราคาที่เป็นปัจจุบันซึ่งไม่สอดคล้องกับกาญจน์กนก เพิ่มสันติธรรม (2544:บทคัดย่อ)

4.ราคาจากต้นทุนทั้งหมด ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีหยุดคิดค่าเสื่อมราคา เนื่องจาก การที่บริษัทไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งานแล้วจะเกิดเป็นทุนของบริษัท

ด้านการบันทึกรายได้ได้แก่

1. การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบันชีบันทึกเป็นรายได้ เนื่องจาก สินทรัพย์ที่บริษัทถือครองเมื่อมีมูลค่าที่เพิ่มมากขึ้นควรมีการบันทึก

มูลค่าปัจจุบันของสินทรัพย์ถือเป็นรายได้ของบริษัทซึ่งสอดคล้องกับสายหยุด มงคลทรง (2553:บทคัดย่อ) ปัญหาของผู้จัดทำบัญชีในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุทธยา ผู้ทำบัญชีมีปัญหาภาษีเงินได้นิติบุคคล มีปัญหาสูงสุดด้านสินทรัพย์หนี้สินและส่วนของเจ้าของ รองลงมาเป็นปัญหาด้านค่าใช้จ่ายและปัญหาเรื่องการรับรู้รายได้ โดยรวม พบว่าผู้ทำบัญชีมีปัญหาสูงสุดเกี่ยวกับด้านการรับรู้รายได้ที่เกิดภาษีขายและปัญหาด้านภาษีซื้อ

2.เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นรายได้ เนื่องจากบริษัทมีรายได้จาก เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี ควรบันทึกเป็นตามที่เกิดขึ้นจริง

3.รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึก เนื่องจากทำให้ทราบถึงระยะเวลาและบริการที่เกิดขึ้นจริง ของรายได้

4.รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน เนื่องจากการบันทึกรายได้ตามสัดส่วนงานที่เสร็จสามารถทำให้บริษัททราบถึงสัดส่วนงานที่เสร็จและรายได้ที่ได้รับอย่างแท้จริง

ด้านการบันทึกค่าใช้จ่ายได้แก่

1.ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย เนื่องจากประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลงทำเกิดต้นทุนจึงถือเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับบริษัท

2.การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริงกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน สามารถทำให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงของบริษัท

3.รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง สอดคล้องกับงานศึกษาของ กาญจน์กนก เพิ่มสันติธรรม (2544:บทคัดย่อ) กฎหมายภาษีอากรได้จำกัดการหักค่าใช้จ่ายบางประเภทที่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รายจ่าย รายจ่ายบางประเภทถูกห้ามไม่ให้หักจากเงินได้ และรายจ่ายบางประเภทกฎหมายภาษียอมให้หักเพิ่มได้ ซึ่งทางหลักการบัญชีที่รองรับทั่วไป จะรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนได้ เมื่อ

เป็นไปตามคำนิยาม และมีหลักฐานการสนับสนุนการลงบัญชี การบันทึกรายการที่เหมาะสม สามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ

4.ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการบันทึกแบบมาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและถือเป็นต้นทุนของบริษัท จึงควรนำมาบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย

2. ข้อเสนอแนะ

1.การบันทึกบัญชีด้านสินทรัพย์ ควรมีการบันทึกบัญชีต้นทุนของสินทรัพย์ทุกปีตามที่เกิดขึ้นจริงและมีการทบทวนค่าเสื่อมราคาอย่างน้อยปีล่ะ 1 ครั้ง เพื่อให้บริษัททราบถึงสินทรัพย์ที่แท้จริงของบริษัท และกรมสรรพพากรยังทราบถึงสินทรัพย์ที่แท้ เป็นปัจจุบัน ประเทศสามารถทราบว่าบริษัทมีสินทรัพย์ที่แท้จริงจำนวนเท่าใด เมื่อข้อมูลที่ได้รับเป็นจริง สามารนำข้อมูลเหล่านี้มาพัฒนาการจัดเก็บภาษีที่ถูกต้อง

2.การบันทึกบัญชีด้านรายได้ เมื่อกิจการมีรายได้ ตามสัดส่วนและระยะเวลาที่เกิดขึ้นจริงสามารถนำข้อมูลรายได้ไปพัฒนาด้านรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในด้านต่างๆได้ เช่น ธุรกิจบริการมีรายได้ตามสัดส่วนงาน สามารถกำหนดมาตรฐานการทำงานได้อย่างแท้จริง

3.การบันทึกบัญชีด้านค่าใช้จ่าย เมื่อบริษัทมีการบันทึกค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงทำให้ทราบว่าบริษัทมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและทราบถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ของบริษัทที่เป็นจริงและเป็นปัจจุบัน เมื่อมีการคำนวณกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นทำให้สามารถทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลในด้านต่างๆ ประเทศสามารถนำไปช่วยเหลือและพัฒนาได้ตรงตามความต้องการของบริษัท

4. กรมสรรพากร และสภาวิชาชีพควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ และวิธีการบันทึกบัญชีในรูปแบบเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการเก็บภาษีอากร และสะดวกต่อกิจการเพื่อทราบสถานะที่แท้จริงของกิจการในคราวเดียว การมีวิธีการบันทึกบัญชีวิธีเดียวจะแก้ไขปัญหาการหลีกเหลี่ยงภาษีอากรของบริษัทในประเทศไทยได้เกือบทั้งหมด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมสรรพากร. (2551). “100 เรื่องภาษี” **วารสารสรรพากรสาส์นประจำเดือน พฤษภาคม,** 2551 ฉบับที่71 หน้า 19.

_____. (2558). **วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**. เข้าถึงเมื่อ 22 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก http://www.rd.go.th/publish/38056.0.html

_____. (2558). **กลุ่มบริหารการเสียภาษีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก**. เข้าถึงเมื่อ 9 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก http://www.rd.go.th/publish/38056.0.html

กาญจน์กนก เพิ่มสันติธรรม. (2544). “การเปรียบเทียบหลักการจัดทาบัญชีตามหลักการบัญชีที่รองรับโดยทั่วไปกับหลักเกณฑ์ทางภาษีอากรของนิติบุคคล” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

คณะวิทยาการจัดการ. (2553). “**การบัญชีสาหรับธุรกิจบริการ**”. เอกสารประกอบการสอน โรงเรียน การเรือน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

_____. (2554). **“หลักการบัญชีเบื้องต้น”**. เอกสารประกอบกสารสอน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

จุฑารัตน์ สุทธิคีรี. (2554). “การปรับปรุงแก้ไขการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชนกานต์ จุลาสัย. (2554). “ความรู้ความเข้าใจของผู้ทาบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ในกฎหมายภาษีเงิน ได้นิติบุคคล”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นิพันธ์ เห็นโชคชัยชนะ และ ศิลปะพร ศรีจั่นเพชร. (2552). **ทฤษฎี การบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: หจก.ทีพีเอ็น เพรส.

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2543).

ลีลานุช แก้วหล้า. (2552). “ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีต่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคล” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิไล วีระปรีย, จงจิตต์ หลีกภัย และ ประจิต หาวัตร. (2551). **บัญชีและการบัญชี.** พิมพ์ครั้งที่ 24 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศศิธร ทับจันทร์. (2553). “ประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีจากการเลือกใช้นโยบายบัญชีการบันทึกต้นทุนการกู้ยืม กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยบูรพา

ศศิวิมล มีอำพล. (2557). **ทฤษฎีการบัญชี เล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: บจก.อินโฟไมนิ่ง.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2558). **“รายงานทางการเงิน ปรับปรุง”**. เข้าถึงเมื่อ 3 ตุลาคม 2558. เข้าถึงได้จาก https://www.gotoknow.org/posts/67761

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปรับปรุง. (2557). **รายงานทางการเงิน**. ม.ป.ท.

สมเดช โรจน์คุรีเสถียร. (2558). **สูตรสำเร็จการเปิดบัญชีชัดเจนตรงประเด็นภาษี**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บจก.ธรรมนิติ เพรส.

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และสมเดช โรจน์คุรีเสถียร. (2552). **การบัญชีขั้นต้น.** กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.

สาธิต รังคสิริ. (2543). **ประมวลรัษฎากร**. กรุงเทพฯ: บางกอกเทรนนิ่ง เซ็นเตอร์.

สายหยุด มงคลกุล. (2553). “ปัญหาของผู้ทำบัญชีในด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุทธยา” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักกำกับดูแลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2553). **การจัดทำบัญชีอย่างง่าย**. ม.ป.ท.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). **กฎระเบียบ, นิยามSMEs**. เข้าถึงเมื่อ 7 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จากhttp://www.sme.go.th/th/index.php/about-osmep/law/law-osmep/136-cat-define-smes

_____. (2558). **นิยาม SME**. เข้าถึงเมื่อ 15 สิงหาคม 2558. เข้าถึงได้จาก http://www.sme.go.th/Pages/Define.aspx

_____. (2558). **สถานการณ์ ,สถิติ sme**. เข้าถึงเมื่อ 7กันยายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://122.155.197.183/sme2015/report/View/1188

สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2555). **100 ถาม-ตอบ ความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร**. เข้าถึงเมื่อ 29 กันยายน 2558. เข้าถึงได้จาก http://www.rd.go.th/fileadmin/download/eBook/100revenuecode_121055.pdf

สุภาพร เพ่งพิศ. (2553). “ปัญหาในการจัดทำบัญชี ของสำนักงานบัญชีในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยเซ็นต์จอห์น

อดิศร เลาหวณิช และ ชนงกรณ์ กุณฑลบุตร. (2551). **การบัญชี 1**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อังคณา นุตยกุล, วิไล ศรีธนากูล และ ประทิน พรแรมวัลย์. (2554). “หลักการบัญชีเบื่องต้น” เอกสารประกอบการสอน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ภาคผนวก ค

การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชี กับประมวลรัษฎากร

เลขที่ .....

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาความแตกต่างการบันทึกบัญชี SME ตามมาตรฐานบัญชี กับประมวลรัษฎากร

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามมาตรฐานบัญชีพ.ศ.2543

2. ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางที่จัดตั้งรูปแบบบริษัทตามประมวลรัษฎากร พ.ศ.2543

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ข้อมูลการบันทึกบัญชี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

3. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามในครั้งนี้จะเก็บเป็นความลับเพื่อใช้ในการการศึกษาเท่านั้นทางผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ 20-25 ปี ☐ 26-30 ปี

☐ 31-35 ปี ☐ 36-40 ปี

☐ 40 ปีขึ้นไป

2. .....

3. ระดับการศึกษา

☐ .มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐ ปวส./อนุปริญญา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

3. .....

4. ระยะเวลาการดำเนินงาน

☐ ต่ำกว่า5ปี ☐ 6-10ปี

☐ 10-15ปี ☐ มากกว่า 15 ปี

4. .....

5. ลักษณะของกิจการ

☐ บริษัทจำกัด ☐ ห้างหุ้นส่วนจำกัด

☐ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคล

5. .....

6. ประเภทกิจการ

☐ ธุรกิจการผลิต ☐ ธุรกิจการจำหน่าย

☐ .ธุรกิจการบริการ

6. .....

7. จำนวนพนักงานของกิจการ

☐ ไม่เกิน 15 คน ☐ 16-25 คน

☐ 25-50 คน ☐ 51-100 คน

☐ 100-200 คน ☐ .มากกว่า 200คน

7. .....

8. ข้อมูลทางการบัญชีที่ท่านให้ความสำคัญ

☐ สินทรัพย์ ☐ หนี้สิน

☐ รายได้ ☐ ส่วนของเจ้าของ

☐ ค่าใช้จ่าย

8. .....

สำหรับผู้วิจัย

9. กิจการของท่านจัดทำบัญชีโดย

☐ ใช้บริการสำนักงานบัญชี (หากเลือกข้อนี้ให้ข้ามไปตอนที่ 2) 9. .....

☐ จัดทำบัญชีเอง

☐ ทั้งจัดทำบัญชีเองและใช้บริการสำนักงานบัญชี

10. ระดับความรู้นักบัญชีหรือพนักงานบัญชีของกิจการ

☐ ปวช.ปวส.สาขา..... 10. .....

☐ ปริญญาตรี.สาขา.....

☐ ปริญญาโท.สาขา.....

11. วิธีการจัดทำบัญชี

☐ จัดทำด้วยระบบมือ 11. .....

☐ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

☐ ใช้คอมพิวเตอร์แต่ไม่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

ตอนที่ 2 :การบันทึกบัญชี ควรบันทึกตามแบบใด

12. การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ 12. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นรายได้

☐ ประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นรายได้

☐ อื่นๆ.....

13. เงินค่าภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือออกแทนเครดิตภาษี 13. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีไม่ได้บันทึกเป็นรายได้

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นรายได้

☐ อื่นๆ.....

14. รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนระยะเวลาที่ให้บริการ 14. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกตามที่เกิดขึ้นจริง

☐ อื่นๆ.....

15. รายได้จากการขายสินค้าและบริการตามสัดส่วนของงานที่เสร็จ 15. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกทั้งจำนวน

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกตามที่เกิดขึ้นจริง

☐ อื่นๆ.....

สำหรับผู้วิจัย

16. ประโยชน์ทางเศรษฐกิจลดลง 16. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
- ☐ ประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
- ☐ อื่นๆ.....

17. ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้เกินระยะเวลา 1 ปี 17. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์
- ☐ ประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นสินทรัพย์
- ☐ อื่นๆ.....

18. การรับรู้ต้นทุน ที่ดิน อาคา อุปกรณ์ ที่คาดว่าจะใช้ให้เกิดประโยชน์ ในอนาคต 18. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์
- ☐ ประมวลรัษฎากรไม่บันทึกเป็นสินทรัพย์
- ☐ อื่นๆ.....

19. ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ ถือเป็นสินทรัพย์ 19. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์
- ☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
- ☐ อื่นๆ.....

20. ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ นำไปหักค่าเสื่อมราคา 20. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์นำไปหักค่าเสื่อมราคาได้
- ☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
- ☐ อื่นๆ.....

21. ประมาณการหนี้สิน ค่ารื้อถอน ค่าขนย้าย และค่าบูรณะ 21. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นสินทรัพย์นำไปหักค่าเสื่อมราคาได้
- ☐ ประมวลรัษฎากรถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม
- ☐ อื่นๆ.....

22. การบันทึกค่าเสื่อมราคา มีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง 22. .....
- ☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าเสื่อมราคา
- ☐ ประมวลรัษฎากรไม่ให้มีการทบทวน
- ☐ อื่นๆ.....

สำหรับผู้วิจัย

23. การบันทึกราคาของรถยนต์นั่งและรถโดยสาร 23. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกค่าเสื่อมราคาจากต้นทุนทั้งหมด

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกค่าเสื่อมราคา แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท

☐ อื่นๆ.....

24. ทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้งาน 24. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีหยุดคิดค่าเสื่อมราคา

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกค่าเสื่อมราคาตลอด

☐ อื่นๆ.....

25. การบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่เกิดขึ้นจริง 25. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วน

☐ อื่นๆ.....

26. รายจ่ายต้องห้าม ที่ไม่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน 26. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายบางส่วน

☐ อื่นๆ.....

27. ค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไขในการหักค่าใช้จ่ายที่มีเงื่อนไข 27. .....

☐ มาตรฐานทางบัญชีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน

☐ ประมวลรัษฎากรบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามเงื่อนไข

☐ อื่นๆ.....

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการบันทึกตามมาตรฐานทางบัญชี

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวยุวะลี นิลเปลี่ยน

ที่อยู่ 39 หมู่ 6 ตำบลห้วยขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73140

สถานที่ทำงาน เจ้าหน้าที่บัญชีและการเงิน บริษัท ธนาคม แอสโซซิเอทส์ จำกัด 42/63 ซ.วิภาวดีรังสิต 60 แยก1-1 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยบูรพา

พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2553 -2555 ครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนศึกกิจศึกษา

พ.ศ. 2556 – 2557 ครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนทิพพากรวิทยาการ

พ.ศ. 2557 – ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี บริษัท ธนาคม แอสโซซิเอทส์ จำกัด